

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Minden kornak saját teendői vannak *(Markusovszky Lajos)*

■
Dies Academicus – Egyetemi Nap
Jogelődünk 241 éve alapított

■
Jeremy K. Nicholson
a Semmelweis Budapest
Award első díjazottja

■
Jókedv és nosztalgia
- Gólyabál 2010

Gólyabál 2010

Nagyestélyi, kisestélyi, kisüsti

Nem szeretem a közhelyeket, ezért hadd kezdjem egy ilyennel. Úgy gondolom, a Gólyabál minden elsős életében meghatározó élmény az egyetemen. Miután megvásárolta élete legszebb estélyi ruháját/öltönyét, magas sarkú cipőjét, epekedve várja, hogy kinyíljon a NET fotocellás ajtaja, és kivételesen ne egy előadás vagy gyakorlat várja az emeleten, hanem temérdek jókedv és némi nosztalgia a díszteremben, na meg buli hangulat az egész épületben.

só felében az IÖCS-diszko várta a letisztultabb zene kedvelőit. Jómagam a koncerteket testközelből élvezhettem, ugyanis az *Aula söröző* fantázianevű vendéglátóipari egységben szolgáltam ki a megszomjazókat. A koncertek alatt felidéztem gyermekkorom világát, amikor hosszú estéken át activityztünk barátainkkal. Általában a képzeletbeli homokóra lecsorgása előtt sikerült megértenem, mit szeretne inni a kedves vendő.

Akik bejárták az egész helyszínt, láthatták, hogy számos ún. gebin várta a vendégeket,

Én is alig vártam az október 29-i pénteket. Vártam, hogy leülhessek a tévé elé és szurkolhassak kedvencemnek a Megasztárban. Meg hogy részt vegyek életem ötödik Gólyabálján – természetesen egyazon egyetemen belül.

Közösség, amely végigkísér

Dr. **Kellermayer Miklós** rektorhelyettes vidám hangulatú üdvözlő szavai nyitották meg a Semmelweis Egyetem Gólyabálját, amelyen minden eddiginél több elsős foglalt helyet a díszterem székein. Olyan érzésem volt, mintha több egyetem közös gólyabálja lenne, vagy legalábbis külsős elemek férkőztek volna soraink közé, de szerencsére nem erről volt szó. Egyszerűen csak évről évre többen vagyunk. Nagy érdeklődéssel figyeltem a betűtáncokat. Sokféle stílusban láthattunk előadásokat, volt salsa, bajor sórtánc, hip-hop, twist, népzenevel fűszerezett egyveleg és volt olyan betű is, amely egész kis performance-t adott elő pár percben. Látszott, hogy sok időt és energiát fektettek abba, hogy az egyetem vezetősége és gólyatársaik előtt megmutathassák, hogyan dolgoznak együtt, mint egy kis csapat, amely közösség többé-kevésbé változatlan formában kíséri őket végig az egyetem hat-hét, esetleg több éve alatt. A táncok után levetítették a várva várt Gólyafilmét, amely – bizton

állíthatom – osztatlan sikert aratott a jelenlevők körében. Őszintén szólva saját gólyabálomról nem sok mindenre emlékszem, de az akkori Gólyafilmét és azt a hangulatot, amely a teremben uralkodott, amikor a vetítés elkezdődött, sohasem fogom elfelejteni.

Koncertek, diszko, s mi szem-szájnak ingere

A zártkörű program után következtek a koncertek, többek között a *Besh o DroM*, a *Zagar* és a *Balkan Fanatik* szórakoztatta a nagyérdeműt, míg az épület eldugott túl-

ahol az IÖCS dolgozói nagy hozzáértéssel és odaadással teljesítették a vendégek minden kívánságát. Volt koktéllbar, söröző, borozó, galéria jazz club, szendvicsbár, tea-ház és még sorolhatnám.

Befejezőként szeretném megköszönni mindenki nevében a *főszervezőknek*, **Pataky Borkának** és **Kasza Ádámnak**, a Hallgatói Önkormányzatnak, az Instruktor Öntevékeny Csoportnak, továbbá mindenkinek, aki hozzájárult az idei Gólyabál sikeréhez. Jövőre ugyanekkor, ugyanitt!

Papp Márton ÁOK V.

Fotó: **Raizer György** és **Tolnai Kata**

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik háromhetente

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotpet@igaz.sote.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tolnai Kata dr.

(tolnaikata@gmail.com),
Telefon: 06-20-825-9747

Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13.
Tel./fax: 267-6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@bkt.sote.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)

bekasisanya@gmail.com

dr. **Bubenyák Máté** (GYTK)

(bmate@gyok.sote.hu)

Csetneki Júlianna egyetemi főnövér
(csetneki@kkt.sote.hu)

dr. **Gombocz János** (TF)

(gombocz@mail.hupe.hu)

dr. **Hermann Péter** (FOK)

(hermann@fok.usn.hu)

Horváth N. Orsolya (HÖK)

h.orsolya@hotmail.com

dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

(jako@rekhiv.sote.hu)

dr. **Kardon Tamás** (KHT)

(kardon@puskin.sote.hu)

dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

(karlking@radi.sote.hu)

dr. **Kormos Andrea** (GFI)

(kormos.andrea@lotus.rekhiv.sote.hu)

dr. **Langer Róbert** (ÁOK)

(roblanger@hotmail.com)

Márton Emőke (DI)

(marton@phd.sote.hu)

Oláh Dániel (HÖK)

olah.daniel@ioc.sote.hu

dr. **Polgár Veronika** (ETK)

(polgarv@se-etk.hu)

dr. **Szabóné Balogh Clarissza**

(claris@freemail.hu)

dr. **Voszka István** (ÁOK)

(voszka@puskin.sote.hu)

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Kovács Veronika

(kovver@net.sote.hu)

Nyomta: Avaloni Kft.

ISSN 1586-6904

Címlapon fent: Alapításának 241. évfordulóját ünnepelte egyetemünk a november 6-i Dies Academicuson, cikk 6-7. oldalon (**Kati Fotó**)

Címlapon középen: **Jeremy K. Nicholson**, first recipient of the Semmelweis Budapest Award, 4-5. p. (Photo: **Kata Tolnai**)

Címlapon lent: Gólyabál 2010, 2. oldal (Fotó: **Raizer György**)

Kiváló PhD Oktató kiténtettek

Pavlik Gábor **8. oldal**
Schaff Zsuzsa **9. oldal**

Megújult a bőrgyógyászati klinika **11. oldal**

Semmelweis Híd Projekt eredményei **12. oldal**

Transzplantált gyermekek rehabilitációja **14. oldal**

Rendhagyó vallomások a Baráti Körben **16. oldal**

Informatikai beruházás az egyetemen **19. oldal**

Az e-tinta csendes forradalma **24. oldal**

E-könyvek a Semmelweis Kiadóban, I. **25. oldal**

Egyetemi karácsonyi ünnepség

December 8-án 16 órai kezdettel egyetemi karácsonyi ünnepség lesz az Elméleti Orvostudományi Központban az egyetem bármely nyelven tanuló hallgatói, az oktatók és a dolgozók számára.

Weihnachtsfeier an der Universität

Am 8. Dezember 2010 findet ab 16 Uhr eine Weihnachtsfeier im Zentrum für Vor-klinische Medizin (EOK) für die Studenten sämtlicher Sprachrichtungen, die Lehrenden und die Mitarbeiter der Universität statt.

Christmas celebrations at the university

Students studying in any language, members of staff and employees are warmly invited to the university's Christmas celebrations in the Basic Medical Science Centre starting at 4 pm on 8 December.

Magyar Alumni (öregdiák) Találkozó

Magyar Alumni Találkozó **november 27-én (szombaton) 14.00 órától** kerül megrendezésre.

Sok szeretettel hívjuk és várjuk a Semmelweis Egyetemen és jogelődjein diplomát szerzett minden kedves volt hallgatónkat az **EOK (Bp. IX. Tűzoltó u. 37-47.)** épületébe a találkozóra. Közösen emlékezünk a diákévekre, felelevenítjük a hajdanvolt időket, és meghallgatjuk a 10, 20, 30, 40 éve végzetek tapasztalatait és együtt örülünk egymásnak.

Az Alumni Program szervezését idén a TÁMOP – 4.1.1-08/2/KMR-2009-0004 *Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ* pályázat is segíti, ezért csupán előzetes regisztrációhoz kötött. A délutáni programot követően egy kellemes vacsorával zárjuk a találkozót. A rendezvény várható kredit értéke: 5 pont.

További információ és jelentkezés:
Tel: **06-30-397-2363** Fax: **06-1-700-1757**
E-mail: **info@gambiconsulting.net**
www.se-alumni.hu

Böjte Csaba látogatása

November 29-én hétfőn 15 órakor az I. Gyermekgyógyászati Klinika tantermében Böjte Csaba ferences szerzetes tart adventi elmélkedést

A szenvedés és a kudarc szerepe a keresztény ember életében címmel.

Szeretettel várnak minden érdeklődőt!

Sporttal a Föld körül

Az ideai BSC rekreáció szakos hallgatók *Sporttal a Föld körül* című rendezvényére várják a tornacipős érdeklődőket a **TF atlétika csarnokába**. – Szeretettel meghívunk minden olvasót és érdeklődőt, hogy **december 4-én, 9:30-17 óra** között jöjjön el, hozza a tornacipőjét és a jókedvét se felejtse otthon – invitál dr. **Irmay István** tanár úr, az esemény főkoordinátora. A nap folyamán bemutatkozik a Föld 12 helyszíne. A résztvevők betekintést nyerhetnek az adott terület játékaiba, sportjaiba, kultúrájába.

Baráti Kör novemberi összejövetele

November 24-én 17 órai kezdettel lesz az EOK **Beznák Aladár** termében.

Program: *Hallgatói élet a Semmelweis Egyetemen: Szécsényi-Nagy Balázs* és *Az én hivatásom: dr. Kiss Jenő* osztályvezető főorvos.

Semmelweis Budapest Award

Jeremy K. Nicholson brit professzor kapta az első Semmelweis Budapest Award-ot. **Tulassay Tivadar** rektor adta át a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvény-sorozat keretében, november 4-én, a Magyar Tudományos Akadémián az egyetem legmagasabb rangú tudományos kitüntetését.

■ **Jeremy K. Nicholson, Noszál Béla, Bohus Eszter, Tóth Gabriella és Spät András**

A díjat tavaly alapította a Szenátus, hogy olyan nemzetközileg elismert, biomedicinális kutatási eredményeket már felmutató, a Semmelweis Egyetemmel szoros kapcsolatban lévő tudósok adományozza, akinek teljesítménye és etikai magatartása méltó az egyetem névadójának szellemiségéhez, s akinek munkája az emberiség javát szolgálva új utat mutat az élő természet megismeréséhez. A most kiadott díjat a Gyógyszerésztudományi Kar felterjesztése alapján ez év tavaszán ítélte meg az egyetem tudományos bizottsága, majd a Szenátus. A díjjal a díszoklevél mellett 10 000 eurós pénzjutalom is jár, amelyet az egyetem saját forrásaiból, és alapítványok támogatásából fedez. **Tulassay Tivadar** lapunknak elmondta: az egyetem vezetői azt remélik, hogy a díj túlmutat majd a hazai tudományos berkeken, és nemzetközi visszhangja is lesz.

Új diagnosztikus módszer

A most kitüntetett, kémiai és biokémiai alapvégzettséggel rendelkező Nicholson professzor (Imperial College-London) nevéhez fűződik az úgynevezett metabonómia kidolgozása. E gyorsan fejlődő, in-

terdiszciplináris módszer lényege, hogy a testnedvekben található kismolekulájú anyagcsere termékek összetételének és koncentrációjának, illetve azok változásának vizsgálatával betegségek jelenlétére lehet következtetni azok korai szakaszában. A molekula mintázat vizsgálatának ezen olcsónak nevezhető ígéretes módszerét ma már a gyógyszerkutatásban is széles körben alkalmazzák, de az általános gyakorlatba kerülésére még néhány évet várni kell.

Közös rendezvény

Nicholson professzor jelenleg a londoni, mintegy 1000 munkatársat foglalkoztató, Imperial College Sebészeti és Onkológiai

■ **Bohus Eszter**

Részlegét, valamint a világ vezető gyógyszergyárait magába foglaló COMET kutatási szövetséget vezeti, és szoros munkakapcsolat fűzi az egyetem Gyógyszerészi Kémiai Intézetéhez.

Az MTA Orvosi Tudományok Osztálya és a Semmelweis Egyetem *Metabonomics: Molekular Signalling on Health and Disease, Goals, Tools and Achievements* címmel rendezett közös rendezvényén november 4-én Nicholson professzor előadást tartott a díj átvételét követően. Ugyancsak előadást tartott **Jeremy Alan Barding Jr.** (University of California, Riverside, US) *Single Gene Influence on the Metabolome: An NMR and GC-MS Study* címmel. Őt követően **Bohus Eszter** és **Béni Szabolcs** (mindkettő Semmelweis Egyetem, Gyógyszerészi Kémiai Intézet) tartott a témában előadást a hasnyálmirigy-gyulladás metabonómiai vizsgálatáról, illetve az in vivo molekuláris információt nyújtó módszerekről.

Mint azt lapunknak **Noszál Béla** GyTK dékán elmondta, a kar több munkatársa dolgozott és jelenleg is dolgozik a londoni, illetve kaliforniai intézetben, amelyekkel szoros együttműködés alakult ki a metabonómiai és bioanalitikai kutatások terén.

tolnai

Jubileum Heidelbergben

Október 23-án ünnepelte a patinás német egyetem, a Heidelbergi Ruprecht-Karls Egyetem alapításának 625. évfordulóját. A neves alkalomból dr. **Tulassay Tivadar** rektor vezetésével, dr. **Langer Róbert**, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika igazgatója és **Sümeghy Gyula** nemzetközi igazgató részvételével egyetemi küldöttség látogatott a német partneregyetemre. A jubileumi ünnepségen történt részvétel mellett az egyetem képviselői találkoztak a Semmelweis Egyetem ösztöndíjjal Heidelbergben tanuló orvostanhallgatóival is. Későbbi lapszámunkban olvashatnak az eseményről.

Semmelweis Budapest Award

British Professor **Jeremy K. Nicholson** is the first recipient of the Semmelweis Budapest Award. Rector **Tivadar Tulassay** presented the university's highest scientific honour during the Hungarian Science Festival in the Academy of Sciences on 4 November.

The Senate founded the award last year to recognize scientists who have a close relationship with Semmelweis University and are able to show internationally-acknowledged results in biomedical research. The achievements and ethical behaviour of awardees must reflect the spirit of Ignác Semmelweis and their work must open up new paths towards an understanding of natural science, to the benefit of humanity. The 2010 prize, proposed by the Faculty of Pharmacy, was awarded by the University Scientific Committee, and then the Senate, this spring. The prize includes an honorary certificate and cash prize of €10,000, which the university covers from its own resources and the support of foundations. Tivadar Tulassay told us that the leadership of the university hopes that news of the award will go beyond the groves of academia in Hungary to have an international impact, too.

■ **Jeremy K. Nicholson**

New diagnostic method

The name of Professor Nicholson (Imperial College London), who majored in chemistry and biochemistry, is associated with the development of so-called metabonomics. The essence of this rapidly evolving, interdisciplinary method is the ability to extrapolate the presence of diseases, in their early stages, by investigating the compositions and concentrations of small molecule metabolic products in the body fluids, and their changes. This promising and relatively inexpensive method examining the molecule structuring is already being applied in a wide range of pharmaceutical research, although its introduction into general practice is still a few years away. Currently Professor Nicholson heads the

Department of Surgery and Cancer of Imperial College London, which has a staff of around 1000, as well as the COMET research association involving the world's leading pharmaceutical manufacturers, while he also maintains close working ties with the university's Department of Pharmaceutical Chemistry.

Joint event

After receiving the award, Professor Nicholson gave a paper entitled *Metabonomics: Molecular Signalling on Health and Disease, Goals, Tools and Achievements* at the joint event organized by the Hungarian Academy of Sciences Department of Medical Sciences and Semmelweis University. At the same event on 4 November, **Jeremy Alan Barding Jr.** (University of California, Riverside, US) spoke on the *Single Gene Influence on the Metabolome: An NMR and GC-MS Study*. He was followed by **Eszter Bohus** and **Szabolcs Béni** (both from the Department of Pharmaceutical Chemistry, Semmelweis University), who gave papers on metabonomic examinations of pancreatic inflammation and methodologies offering *in vivo* molecular information.

Dean of the Faculty of Pharmacy **Béla Noszál** told us that several members of the faculty have worked, and are currently working, in London and California departments. Close cooperation has been developed with these departments in the field of metabonomic and bioanalytical research.

Tolnai

Jeremy Kirk Nicholson obtained his diploma from Liverpool University (1977) and his PhD from London University (1980)

Professor Nicholson is the author of over 500 peer reviewed papers, 15 of which appeared in *Nature*. Other journals of his authored or coauthored papers include *Cell*, *Lancet*, *PNAS*, *J. Proteome Research*, etc., and 86 of his papers appeared in *Analytical Chemistry*. The summarized impact factor of the journals with his papers exceeds 2000. His works have been cited by some 20 thousand times, currently with an annual increment of 3000. His Hirsch index is 72.

Some of his honours and prizes:

The Chromatographic Society: Jubilee Silver Medal (1994)

The Royal Society of Chemistry: 21st SAC Gold Medal for Analytical Chemistry (1997)

Pfizer Academic Innovation Award for Chemical and Medicinal Technology (2002)

The Royal Society of Chemistry: Silver Medal for Chemical Biology (2003)

The Royal Society of Chemistry (2007) - Theophilus Redwood Lecturer

The Royal Society of Chemistry (2008) – Interdisciplinary award

NIH: Stars in Cancer and Nutrition Distinguished Lecturer (2010)

Egyetemi Nap – november 7.

Az egyetem jogelődje alapításának 241. évfordulója (1769. november 7.) alkalmából rendezett november 6-i NET-béli *Dies Academicus* ünnepségen vették át PhD oklevelüket a most végzett doktorok, itt adták át a címzetes egyetemi tanári, docensi, és egyetemi magántanári okleveleket, végül pedig alapítványi díjak átadására került sor.

■ Tulassay Tivadar, (Tóth Miklós és Karádi István takarásban) Fejérdy Pál, Tihanyi József és Rácz Károly

Az ünnepségen a vendégek között volt **Sándorné dr. Kriszt Éva**, a Budapesti Gazdasági Főiskola rektora, a Magyar Rektori Konferencia elnöke, dr. **Páles Zsolt**, a Debreceni Egyetem rektorhelyettese, Dok-

tori Tanácsának elnöke, dr. **Ujj András**, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem tudományos rektorhelyettese és dr. **Horváth Attila**, a College International főigazgatója.

Kiváló PhD Oktató kitüntetettek

A Doktori Tanács 2003-ban határozta el, hogy minden évben megjutalmazza azokat az oktatókat, akik a doktori képzés területén kiemelkedő munkát végeztek. Idén így már a nyolcadik alkalommal került sor a kitüntetések átadására. Az ideai kitüntetettek:

Dr. **Mucsi István** egyetemi docens
 Dr. **Pavlik Gábor** egyetemi tanár
 Dr. **Schaff Zsuzsanna** egyetemi tanár
 Dr. **Szél Ágoston** egyetemi tanár

Mucsi István a díjat sikeres hallgatónak kiemelkedően magas számával érdemelte ki. Jelölését az Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola és a Mentális Egészségtudományok Doktori Iskola előterjesztése alapján kapta.

Pavlik Gábor több mint 35 éve a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar, ill. annak jogelődje, a Magyar Testnevelési Főiskola (TF) okta-

tója, az MTA doktora. Jelölését a Sporttudományi Doktori Iskola előterjesztése alapján kapta.

Schaff Zsuzsa több mint 40 éve egyetemünk oktatója, a pathológiai tudományok kiemelkedő személyisége, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Jelölését a Patológiai Tudományok Doktori Iskola előterjesztése alapján kapta.

Szél Ágoston sikeres kutató és széles körű feladatokat ellátó egyetemi oktató, a Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet igazgatója, hat éven keresztül a Semmelweis Egyetem Doktori Tanácsának elnökeként jelentősen hozzájárult a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájában folyó oktató és kutató munka magas színvonalának megteremtéséhez. Jelenleg a Semmelweis Egyetem általános rektorhelyettese. Jelölését a Doktori Tanács elnökének előterjesztése alapján kapta.

A magyar tudományosság ünnepi időszaka

Az ünnepséget dr. **Tulassay Tivadar** nyitotta meg. Mint mondta, egy globális birodalom uralkodója alapította meg egyetemünk jogelődjét, az orvosi fakultást 1769. november 7-én. Az alapítási évforduló szinte egybeesik a Magyar Tudományos Akadémia megalapítási időszakával is, mert 1825. november 3-án ajánlotta fel gróf **Széchényi István** a pozsonyi országgyűlésen birtokainak egyéves jövedelmét a Tudós Társaság megalapítására. Az egyetem születésnapjára ünnepségen a legkiválóbbak megmutatása és elismerése zajlik immár hagyományosan. A jövő tudósait, vezetőit avatták doktorrá az ünnepségen: a 166 végzett doktorból 142-en *summa cum laude*, és 23-an *cum laude* minősítésű oklevelet szereztek.

Bölcsesség és szeretet

A doktorokat dr. **Rácz Károly**, a Doktori Tanács elnöke köszöntötte. A többi közt kiemelte: a PhD cím jelképesen és valóságosan is azt fejezi, hogy birtokosa a tudás szeretetén és a tudomány művelésén kívül szellemi és erkölcsi tisztességre is törekszik. **Einstein** szavait idézte: *Az ideálok, amelyek megvilágították utamat és időről időre új bátorságot adtak, hogy jókedvvel nézzek szembe az élettel: a jóság, a szépség és az igazság. Az emberi erőfeszítések három legfőbb tárgya – a birtoklás, a látványos siker és a fényűzés – mindig is értéktelennek tűnt számomra.*

A beszédet teljes terjedelemben olvashatják a honlapon.

Címelek átadása

Az egyetemi Szenátus a karok előterjesztése alapján címzetes egyetemi tanári és egyetemi magántanári címeleket adományozott olyan kiemelkedő személyeknek, akik hosszabb idő óta részt vesznek az oktató munkában.

Címzetes egyetemi tanári címet kapott

- Dr. **Tóth Gábor**, felterjesztő: GYTK, Gyógyszerészi Kémiai Intézet
- Dr. **Kerényi Ágnes**, felterjesztő: ÁOK, Szemészeti Klinika
- Dr. **Decastello Alice**, felterjesztő: ÁOK, Családorvosi Tanszék
- Dr. **Tibori Tímea**, felterjesztő: TF, Társadalomtudományi Tanszék

Egyetemi magántanári címet kapott

- Dr. **Görcs Tamás**, felterjesztő: ÁOK, Anatómiai, Szövet és Fejlődéstan Intézet
- Dr. **Keleti György**, felterjesztő: ÁOK, I. Sz. Sebészeti Klinika – Sebészeti Tanszéki csoport
- Dr. **Gaal Ödön**, felterjesztő: ETK, Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszéki Csoport

Kerpel-Fronius-díj

Az egyetem Szenátusa az egyetem tehetséges hallgatóinak felkutatására és folyamatos gondozására 2007-ben az egyetem korábbi professzoráról, **Kerpel-Fronius Ödönről** elnevezett tehetséggondozó programot hozott létre. A program legkiválóbb hallgatói részére kiemelkedő tanulmányi, szakmai és közéleti tevékenységük elismeréséül díjat alapított, melyet idén adtak át első alkalommal. Díjazottak:

■ **Toldi Gergely** átveszi a díjat **Kellemayer Miklóstól**

Csordás Katalin, PhD hallgató
Dunai Zsuzsanna PhD hallgató
 Dr. **Fröhlich Georgina**, most végzett PhD doktor
Toldi Gergely ÁOK VI.

Alapítványi díjak

Az ünnepségen átadott **Dr. Genersich Antal Alapítvány** díjazottjairól a cikket a 10. oldalon olvashatják.

Veritas et Virtus Alapítvány díja

A dr. **Farkas Zsolt** emlékére létrehozott *Veritas et Virtus Alapítvány* pályázatára 35 éven aluli PhD hallgatók vagy predoktorok pályázhattak.

Ez évben az I. díjat **Baghy Kornélia** kapta, a II. díjat a kuratórium **Spisák Sándornak** és **Szappanos Ágnesnek** ítélte oda, míg a III. díjat **Lázár Zsófia** nyerte el.

■ **Baghy Kornélia** és **Rácz Károly**

Doktorandusz kiválósági díj

A Semmelweis Egyetem Baráti Köre megalakulásának 20. évfordulója alkalmából alapított díjat **Balogh Zsófia** és **Butz Henriett** nyerte el.

Az összeállítást **Tolnai Kata** készítette
 Fotó: **Kati Fotó**

PhD tudományos fokozatot szereztek 2010-ben

Ambrus Csaba	Horváth Zsuzsanna	Paragh György
Balázs Ákos	Husztly Gergely	Pazar Borbála
Balázs Anna Mária	Hutás Gábor	Perényi Szilvia
Balla Bernadett	Iffú-Soltész Zsuzsanna	Pesznyák Csilla
Balla Kinga	Jámbor Andrea	Péter Antal
Balogh Zsófia	Kállai Nikolett	Petrovay Fruzsina
Banizs Boglárka	Kassai Imre	Pócza Péter
Bátki Anna	Kasza Ildikó	Pónyai Györgyi
Bejek Zoltán	Keller Pintér Anikó	Popper Mónika
Bekő Gabriella	Kenessey István	Rábai Gyöngyi
Benkő Tamás	Kerémi Beáta	Rácz Anita
Bereczky Báborka	Kézdly Anikó	Réti Andrea
Bertalan Rita	Király Marianna	Rihmer Annamária
Blazics Balázs	Kirilly Eszter	Saleh Ali Saleh Younes
Bori Rita	Kiss Kálmán	Sallai Ágnes Éva
Boros Szilvia	Kiss Sándor	Salló Ferenc Balázs
Brodsky Valentin	Kiss-Geosits Beatrix	Sárosi Andrea
Budai Lívია	Konkoly Thege Barna	Segatto Emil
Constantin Tamás	Kovács Miklós	Simek Ágnes
Csatordai Sarolta	Kovács Viktória Anna	Simó Magdolna
Csépe Péter	Kozák Lajos Rudolf	Simon István Agoston
Csukly Gábor	Kövesi István	Simon Viktória
Dégi László Csaba	Kristóf Katalin	Sipos Arnold
Demeter Irma	László Viktória	Stubnya Gusztáv
Dénes Mónika	Lázár Alpár Sándor	Svrtliih Marija
Dezsofi Antal	Lazáry Áron	Szabó Adrienn Regina
Di Gimiani Riccardo	Lazáry Judit	Szabó Alexandra
Dobos Zsófia	Lesch Balázs	Szabó Szilárd
Dolevczényi Zoltán	Lévay Magdolna	Szabó Zsófia
Dolgos Szilveszter	Krisztina	Szamosi Anna
Domahidy Mónika	Lódi Csaba	Szebeni Andrea
Donkó Ágnes	Lorx András	Szeifert Lilla
Doros Attila	Lukácsné Sziray Nóra	Szendrói Attila
Elbert Gábor	Madarász Eszter	Szente-Pásztói Mária
Erdélyi Dániel	Mag Tünde	Szentkirályi András
Erdősi Erika	Makó Ádám	Szeri Flóra Mária
Erőss Loránd	Martos Tamás	Sziksz Erna
Fejes Zsuzsanna	Mayer Aliz	Szilágyi Szabolcs
Fekete Ádám	Menyhért Judit	Tóth Máté
Fenyvesi Zsófia	Mezei Gábor Csongor	Tóth Tímea
Ficsór Levente	Milánkovics Ilona	Tőke Judit
Fischer Krisztina	Mirnic Károly	Tulkán Ibolya
Fröhlich Georgina	Mondok Ágnes	Váczai János
Füzesi Tamás	Müller Judit	Váczai Márk
Gábor Katalin	Nádas Judit	Vajda Szilvia
Gergics Péter	Nagy Orsolya	Varga Viktor
Glász-Bóna Annamária	Nagy Zsolt György	Sebestyén
Gombos Tímea	Németh Júlia Irma	Varga-Szabó Dávid
Gulyás Szilvia	Németh Tamás	Veres Gábor László
Gyenge Melinda	Németh Zsuzsanna	Vukics Viktória
Gyurkovics Endre	Nyilas Rita	Wappler Edina Amália
Halász Judit	Onyestyák Nikolett	Zana Ágnes
Hangya Balázs György	Osman Fares	Zóber Tamás Gábor
Harmat László	Osváth Péter	
Hirschberg Kristóf	Pápay Judit	
Hollósi Péter	Papp László	
Horváth Henrik Csaba	Papp Lilla	
Horváth Zoltánné		

Team-munka szeletei

Beszélgetés Pavlik Gábor Kiváló PhD oktatóval

Az Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszék professzora, dr. Pavlik Gábor Kiváló PhD Oktató kitüntetést vett át a Dies Academicus ünnepségen.

Tudományos munkássága mellett 27 évig volt a kilencszeres olimpiai bajnok vízilabda csapat orvosa, és szakmai munkája mellett lebilincselő magyarázattal kísért zenei estjeiről is híres.

– Professzor úr, mennyi munka áll a háttérben ennek a kitüntetésnek?

– Nagyon büszke vagyok erre a kitüntetésre, mert hiszem és vallom, hogy a tudományban és oktatásban az igazi megbecsülés, ha az embernek már tanítványai vannak.

Nyolc végzett PhD hallgatóm van. A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájából hatan, és ketten az ELTE-ről. S még egy fél, aki nálam kezdett, azután egy francia iskolában fejezte be. Jelenleg hat hallgatóm van. Szeretném, ha közülük egy éven belül legalább négyen tudnának védeni, vagy legalább beadni a disszertációt. Sok olyan témájú munkát is rájuk bízok, ami nem feltétlenül a PhD-jükre vonatkozik.

Tapasztaltam, az a PhD-hallgató, aki csak azt nézi, neki mi haszna a munkából, kikopik előbb-utóbb. Úgy érzem, a hallgatóim és én jól járunk egymással. Team-munkát végzünk, segítjük egymást. S amikor publikálunk, megpróbálunk úgy súlyozni, hogy az kerüljön előtérbe, aki legtöbbet dolgozott.

Echocardiograph és szisztolés intervallumok

– A témakör ugyanaz mindenkinek. Kutatási területem a szív és a keringés alkalmazkodása a rendszeres edzésekhez. Végzésem után öt évig dolgoztam az Országos Munka-egészségügyi Intézet Kísérleti Élettani laboratóriumában, állatkísérletekkel a keringés kémiai és idegi szabályozását kezdtem vizsgálni.

1973-ban kerültem ide, és **Frenkl Róbert professzor** kifejezetten kérte, folytassam állatkísérleteimet. Mértük-vizsgáltuk az edzett és nem edzett állatok keringési

■ Pavlik Gábor

mutatói közötti különbséget. Elvégeztük ezeket a méréseket TF hallgatókkal, mint edzett emberekkel, és orvostanhallgatókkal, mint kevésbé edzettekkel is. E vizsgálatokban a II. Sz. Belyógyászati klinikán együttműködtünk dr. **Farsang Csabával**, és munkatársaival. 1983-84-ben fél évig Bécsben, a bécsi Sportorvosi Intézetben echocardiographiás vizsgálatokat folytattam, munkánkból néhány közlemény is született. Hazatérésemkor szerettem volna folytatni e vizsgálataimat. Először a sváhegyi gyermekgyógyintézetbe jártam föl kollaborációban, majd a Sportkórház kardiológusaival dolgoztam együtt, és 1994-től lett itt is készülék.

Szervesen összefüggő kérdések

Ez az ultrahangos szívvizsgálat teszi ki munkásságom jelentős hányadát, bizonyos egyéb szívvizsgálati módszerekkel – EKG, szisztolés intervallumok mérése – együtt. Kutatól munkám eredményeképpen 2004-

ben védtem meg akadémiai doktori disszertációm.

– A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája 1998-ban indult, ahol témavezetői, programvezetői feladatot kaptam, valamint a különböző kurzusok oktatásában vettem részt. 2001-ben védett az első PhD-hallgatóm, dr. **Bánhegyi Andrea**.

A nyolc védett hallgatómból 3 orvos, a többiek TF-et végeztek. Van közöttük beérett gyakorló orvos, dr. **Sidó Zoltán**, aki korábban a Sportkórházban dolgozott, jelenleg az Állami Egészségügyi Központban főorvos. Hárman a TF-en dolgoznak, közülük dr. **Kneffel Zsuzsanna** legközvetlenebb munkatársam. Mindnyájan a szív-keringési rendszer alkalmazkodását vizsgálták más-más szempontból. Sidó főorvos úr pl. az obesitas, a metabolikus jelenségek és a szív kapcsolatát, dr. **Horváth Patrícia** a vérnyomás, a szív és az edzettség témáját dolgozta fel, dr. Kneffel Zsuzsanna az aerob kapacitás és a szívmutatók közti korrelációt kutatta.

Kurzusok

Munkásságomnak egy másik nagyon szép része, a kurzusok vezetése, ebben az ember túl tud lépni a napi kötelező tananyagban. Az edzettség élettanát kezdtem oktatni, a mi intézményünknek speciális tudományát, és Frenkl professzor mellett sok előadást tartottam az orvosi élettan kurzusban. Sajnos, Frenkl doktor elhunyt, így az a kurzus üresen maradt, és összevontuk. Jelenleg sportélettan címen oktatom az alap-, edzettség- és terhelésélettant, a kurzusra kb. 10-20 közötti jelentkező van évente. Természetesen nehéz is a feladat, mert egy ilyen kurzuson vannak kiváló orvos hallgatók, Önökik a sporttal kapcsolatos információk újak, és vannak TF-et végzettek, akiknek pedig az orvosi része lesz újdonság.

Urbán Beatrice

Orvosok a zenében

Pavlik Gábor professzor varázslatosan interpretált *Orvosok a zenében* című zeneestjét hallgathatja meg ismét a közönség a **Rátkai Klubban december 9-én**.

Az esten dr. **Naményi Miklós és barátai** adnak műsort **Donizetti, Verdi, Faure** és **Rossini** műveiből.

Közreműködnek: **Baráth Péterné, G. Noé Judit, Dorn T. Dávid**.

Zongorán kísér: **L. Kovács Ildikó**

Fokozott felelősséggel

Kiváló PhD Oktató kitüntetett: Schaff Zsuzsa

Tizenöt PhD hallgató témavezetője, hatnak társ-témavezetője, jelenleg három PhD hallgató képzésében vesz részt dr. **Schaff Zsuzsa**, aki a Dies Academicus ünnepségen vette át legújabb kitüntetését. Nemrégiben kapta meg az MTA-tól megbízatását a vörösiszap-katasztrófa miatt létrehozott **Kormányzati Koordinációs Bizottság (KKB) Tudományos Tanácsa Egészségügyi Munkacsoportjának** vezetésére.

Felelősségteljes munkatársi viszony a témavezető és a PhD jelölt kapcsolata, kölcsönös és napi munkakapcsolat. A TDK hallgató legfőbb célja a diploma megszerzése, de tudományos munkája nem veszélyeztetheti ezen elsődleges célt, míg a doktorandusz legfőbb feladata a tudományos munka, a kutatás, a metodika elsajátítása – hasonlította össze a professzor a hallgatók kutató munkáját, hozzátéve, hogy kutatómunkát csak finanszírozást biztosító grantek birtokában lehet folytatni, amiből több is van a II. Sz. Patológiai Intézetben.

■ Schaff Zsuzsa

Hiányszakma

A patológusokat elsőként szívta el a nyugati egészség piac. Kiválóan képzettek, munkájukhoz többnyire nincs szükség betegkontaktusra, így nyelvtudásuk szintje sem visszatartó erő. Az itthon dolgozó közel háromszáz patológus kb. negyede hatvan év feletti, sokan hetvenen túliak. Budapesten jobb a helyzet, a fővárosi kórházak nagyobb szakember gárdával rendelkeznek, mint a vidékiek. A szakterület jellege

megengedné az ellátás centralizálását, hiszen a napi mintabegyűjtés, szállítás után számítógépen lehetne küldeni a leletet. Az intraoperatív fagyasztásos vizsgálatok számát jelentősen csökkenti a preoperative végzett aspirációs citológiai vizsgálat, ez megfelelő centralizálással többnyire megoldható. Az adolescencia csúcán lévő korosztályból sokan mennek külföldre, rövid itthon szerzett gyakorlattal már tárt karokkal fogadják őket odakint – vázolja a helyzetet a professzor.

Legértékesebb évek

A PhD hallgató végzés utáni legértékesebb, legproduktívabb éveit tölti az értekezéshez szükséges tudományos munkával, ezért vele különös felelősséggel kell foglalkozni – mondja.

A szakképzési rendszer ideji változtatása óta megnehezült a PhD képzés utáni szakképzésbe kerülés. A PhD képzés befogadó, nehézség nélkül felvételt nyerhet ösztöndíjasként valaki a befejezett szakképzés után is, fordítva sokkal nehezebb a finanszírozott keretszámok drasztikus csökkenése miatt. Különösen igaz ez a patológiára – mondja a professzor –, hiszen határterületi szakma, elméleti, nagyon közel a pra-

■ Sárosi Ildikó, a professzor asszony egyik első és legkiemelkedőbb PhD (kandidátus) hallgatója, akinek USA-béli ígéretes karrierjét korai tragikus halála félbeszakította

xishoz, a napi diagnosztikus tevékenység fontos része.

A PhD hallgatókkal kétoldalú a tudományos kapcsolat, a publikációk alapjául szolgáló kísérleteket is ők végzik mentori irányítással és kontrollal. Az utánpótlásban is szerepe van a PhD képzésnek, hiszen néhány rendszerint az intézetben maradnak főállású munkatársként.

Kormányzati megbízatás

A vörös iszap katasztrófa kapcsán, az MTA által koordinált Kormányzati Koordinációs Bizottság Tudományos Tanácsa egészségügyi csoportjának vezetésére kérték fel Schaff Zsuzsát. A bizottság felügyeletével és koordinálásával tudományos vizsgálatok eredményét publikálják majd, választ keresve a lakosság egészségkárosodásával kapcsolatos kérdésekre. Az országos intézetek, a Semmelweis Egyetem mindkét patológiai intézete, a Pulmonológiai Klinika és a II. Sz. Belgyógyászati Klinika is részt vesz a vizsgálatokban és kísérletekben. Néhány héten belül már lesznek tudományosan megalapozott eredmények, de a krónikus betegségek vizsgálati adataira bizonyára több hónapot is várni kell – mondja Schaff professzor.

Tolnai Kata

Schaff Zsuzsa egyetemi tanár II Sz. Patológiai Intézet

MTA levelező tag 2010
Intézet igazgató 2000-2008

Díjak, kitüntetések a többi közt

Krompecher Emlékérem (Magyar Onkológusok Társasága) 1998
Batthyány-Strattmann László Díj 1999
Akadémiai Díj 2006
Szent-Györgyi Albert-díj 2009

Tudományos funkciók a többi közt

Magyar Onkológusok Társasága, elnök 1991-1993
Patológiai Szakmai Kollégium, elnök 2000-2009

Genersich-díjasok

Fotó: Tolnai Katalin

■ **Díjazottak: Grezsa István, Hódmezővásárhely, önkormányzati egészségügyi bizottság elnöke, Rácz Olivér, Kassa, Juhász Lajos MTA doktor, Fésüs László, MTA tagja, Berényi Károly főorvos, Bajtai Attila, Varga Márton, Szekeres Ibolya, Tankó Attila, az alapítvány kuratóriumának titkára, Szalay Csaba és Bugyik Edina**

Genersich Antal a kor legnagyobb szaktekintélyeinél, mint **Recklinghausennél, Rokitanskynál, Ludwignál, Virchownál** folytatott tanulmányokat. Az 1872-ben felállított Kolozsvári Egyetemen a kórbonctan tanára lett, és létrehozta a Kórbonctani Intézetet. Az itt eltöltött csaknem negyed évszázad alatt dolgozataiban, tanulmányaiban szinte teljesen feldolgozta a kórbonctan egész szakterületét. 1895-től a Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem I. Sz. Kórbonctani Tanszékére kapott meghívást. Egy-egy éven át az orvosi kar dékánja, majd az egyetem rektora volt. Korának nemzetközi mércével mérve is kimagasló tudósa és oktatója volt, aki elsőként írta le az alkoholos cardiomyopathiát német nyelven, és új eredményekkel járult hozzá a gümőkór kórtanához.

A kuratórium évente titkos szavazással dönt

A patológián kívül magas szintre emelte egyetemünkön az igazságügyi orvostan művelését is. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja volt. Idős kora ellenére is fáradhatatlanul dolgozott, és csak betegsége miatt vonult nyugalomba 1913-ban. Budapesten hunyt el 1918-ban, és kérésére a kolozsvári Házsongárd Temetőben helyezték örök nyugalomra. Emlékének ápolására létrehozott Genersich Alapítvány Kuratóriuma minden évben egy akadémi-

kusnak, egy kimagasló életművel rendelkező patológusnak és onkológusnak, és a tudományos diákköri munkában kiemelkedő eredményt felmutató orvostanhallgatóknak Genersich Díjat adományoz, a díjazottokról – szakmai előterjesztések alapján – a kuratórium titkos szavazással dönt.

Díjazottak

A Dr. Genersich Antal Alapítvány Kuratóriuma ebben az esztendőben is díjazta a kiváló hallgatókat. Az elismeréseket **Bugyik Edina**, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben, dr. **Varga Márton**, a II. Patológiai Intézetben, dr. **Szekeres Ibolya**, az Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézetben és dr. **Szalay Csaba**, az Érsebészeti Klinikán végzett munkájáért kapta. A hallgatói díjazottak szeptember végén – október elején Késmárkon, Lőcsén és a lengyelországi Nedecken előadást tartottak a Genersichek emlékét ápoló sze-

A névadó dr. **Genersich Antal** 1842-ben született Nagyszombaton. Szüleit korán elvesztette, és minden anyagi támasz nélkül iratkozott be a Pesti Egyetem Orvosi Karára. 1865-ben avatták orvosdoktorrá, majd rövid idő múlva megszerezte a sebészdoktori, szülési és szemsebészeti oklevelet is. Az orvosi kar felismerte kiváló képességeit, és 1868-ban állami ösztöndíjjal külföldi tanulmányútra küldte.

pelességi konferenciasorozat keretében (ld. a 9. szám 17. oldalán megjelent cikket).

Dr. **Bajtai Attila** szaktanácsadó, orvostudományok kandidátusa, címzetes egyetemi tanár kapta a Magyar Patológusok Társaságának szavazása alapján a kiemelkedő patológus munkásságot elismerő Genersich-díjat.

Dr. **Juhász Lajosnak**, az MTA doktorának, főorvosnak ítélte oda a Magyar Onkológusok Társasága (MOT) a kiemelkedő onkológus munkásságért járó elismerést.

Dr. **Fésüs László** vehette át az akadémiuk számára létesített díjat, aki a sejthalál molekuláris mechanizmusának feltárásában ért el jelentős eredményeket. A Debreceni Egyetemen különböző vezető pozíciókat töltött be, kétszer volt az egyetem rektora.

Dr. **Rácz Olivért**, a kassai Safarik Egyetem tanszékvezető professzorát tüntették ki idén a határon túli tudósoknak létrehozott különdíjjal. (A professzorról későbbi számunkban közlünk portrét.)

Hódmezővásárhely Önkormányzata különdíjban részesült, mert évek óta folyamatosan kapcsolatot tart a határon túli magyar szervezetekkel, és segíti munkájukat, egyebek között a **Gergely Istvánné Tőkés Erzsébet** által irányított Kolozsvári Házsongárd Alapítványét. A díjat az önkormányzat nevében dr. **Grezsa István** főorvos, az Egészségügyi Bizottság elnöke és dr. **Berényi Károly** főorvos, a helyi *határon túli magyar kapcsolatok önkormányzati tanácsosa* vette át.

Pap Melinda

Előadó és vitaest

Tudomány a gyarapodó nemzetért címmel előadó és vitaülést rendezett a Semmelweis Egyetem Magartartástudományi Intézete, a KSH Népeségtudományi Kutatóintézete és a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet a Magyar Tudomány Ünnepe keretében a Magyar Tudományos Akadémia Nagytermében november 8-án.

Kopp Mária, MTA doktor: *Milyen tudományos eredményekre alapozhatunk a népesedési helyzet javítása érdekében?*

Spéder Zsolt, tud. kand.: *A gyermekvállalási szándékok valóra váltása az európai országokban,*

Pongrácz Tiborné, tud. kand.: *Munka és család a vélemények tükrében,*

Pulay Gyula, PhD: *Trendváltás a termékenység és a női foglalkoztatás kapcsolatában, és*

Frey Mária, tud. kand.: *A gyermeket nevelők munkaerő-piaci helyzete* című előadások hangzottak el.

Megújult a Bőrgyógyászati Klinika

A Norvég Alapok eddigi legnagyobb támogatásában részesült a bőrklinikán működő **Nékám Kristóf** Alapítvány. Felújított betegellátó és oktatási egységeket avatott **dr. Réthelyi Miklós** nemzeti erőforrás miniszter október 28-án a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinikán. A fejlesztés összegének 10%-os önrészét az egyetem és az alapítvány közös biztosítja.

■ Réthelyi Miklós és Kárpáti Sarolta, mögöttük Vegar Andreassen

A majdnem egy milliárd forintos, pontosan 2.74 millió eurós támogatás segítségével megkezdtek a klinika 135 éves épületének általános korszerűsítését, számos részlegét felújították, kibővítették.

A megújulás tartalma

Teljesen megújult és kibővült az általános bőrgyógyászati ambulancia, a két nagy fekvőbeteg osztály, valamint a pince, elkészült az orvoslift, valamint a Psoriasis Centrum is megújult. A világszínvonalú ambulanciákat és fekvőbeteg osztályokat a Pikkelysömör Világnapján adták át.

Eszközök beszerzését is megvalósították a kapott támogatásból: vásároltak egy ultrahang berendezést, valamint új, korszerű ágyakat. A számítógépparkot is frissítették, 36 új számítógépet, lapmonitort, nyomtatót, az osztályokra nővérhívót és új fényképezőgépet szereztek be, míg egyéb eszközök, például a tíz személyes társnézős mikroszkóp, a konfokális mikroszkóp hamarosan megérkezik.

Köszöntő beszédében dr. Szél Ágoston rektorhelyettes az egyetem vezetőinek örömét hangsúlyozta, amelyet a klinika felújításának elkészülte kapcsán éreznek. Különösen olyan kiemelt időszakban jelentős egy ilyen fejlesztés, mondta, amikor fontos események történtek az egyetem életében, mint például az idén elnyert kutatóegyetem

mi cím, az egyetem 240 éves és a bőrklinika 135 éves fennállása. Mint mondta, az egyetem mindhárom alaptevékenységében élén járó klinika újult meg. Köszönetet mondott a norvég anyagi támogatásért és megköszönte a klinika igazgatójának, dr. Kárpáti Saroltának és munkatársainak a felújítással kapcsolatos kitartó munkát és azt, hogy a felújítás ideje alatt mindvégig zavartalanul folyt az oktatás, kutatás és gyógyítás.

Kitüntetések átadása

Dr. Réthelyi Miklós avató beszédében kiemelte: a gyógyító centrum a bizonyították arra, hogy a közösségek szolgálata és a betegek gyógyítása nem csupán homályos eszmények, hanem olyan gondolatok, melyek mögött tettek állnak. (Beszédének teljes szövege az **egyetem honlapján** olvasható.) Beszéde után állami kitüntetést adott át a klinika Onkológiai Munkacsoportjának.

Az ünnepségen jelen lévő **Vegar Andreassen**, a Norvég Királyság Nagykövetségének első titkára, rövid beszédben gratulált a klinika felújításához, és kiemelte: az ilyen projektek tovább szilárdítják az amúgy is erős kapcsolatot a két ország között.

Dr. Kárpáti Sarolta egyetemi tanár, klinikai igazgató az orvosok és az építők össze-

hangolt munkáját köszönte meg, elmondta: a felújítás idején a betegellátás végig működött a klinikán.

tolnai

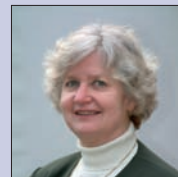
Állami kitüntetések

Batthyány-Strattmann László születésének 140. évfordulója alkalmából – október 28.

A nemzeti erőforrás miniszter által adományozható szakmai kitüntetésben részesültek az alábbi személyek az egyetemről:

Batthyány-Strattmann László-díj

Dr. **Gábris Katalin** egyetemi docens (FOK Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika)

Dr. **Poór Gyula** főigazgató főorvos, egyetemi tanár, részlegvezető (Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet, ÁOK III. Sz. Belgyógyászati Klinika, II. Sz. Kihelyezett Részleg)

Pro Sanitate-díj

Dr. **Hársing Judit** klinikai főorvos (ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika)

Nemzeti Erőforrás Miniszteri Dicséret

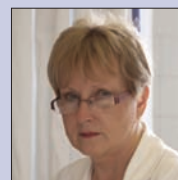
Dr. **Bogdán Sándor** adjunktus (FOK Arc-, Állcsont-, Szájsebészeti és Fogászati Klinika)

Nemzeti Erőforrás Miniszter Elismerő Oklevele

ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika Onkológiai Munkacsoportja

Vezető

Dr. **Somlai Beáta** egyetemi docens

Munkatársak

Dr. **Wikonkál Norbert** egyetemi docens
Dr. **Holló Péter** egyetemi adjunktus
Dr. **Hársing Judit** klinikai főorvos
Dr. **Szakonyi József** egyetemi tanársegéd
Dr. **Tóth Béla** klinikai szakorvos
Dr. **Bottlik Gyula** klinikai főorvos
Dr. **Désaknai Márton** nyugalmazott klinikai főorvos

Talmaci Miklósné asszisztens
Kopácsiné Vida Anna ápolónő
Kozma-Víg Magda ápolónő
Farkas Erika szakápoló

Kardiológia a laborban Semmelweis Híd Projekt-ről

A Semmelweis Symposium keretei között ismertették a Semmelweis Híd Projekt eddigi kétéves eredményeit is. A cél olyan innovatív kutatócsoport, kutatóhálózat létrehozása volt, amely hosszú távon fenntartható, több tudományágat összefogó kardiovaszkuláris kutatáson alapul. Ez a 150 magyar és 50 külföldi kutatót magába foglaló hálózat lehetővé teszi az alapvető koncepciók megújítását és nemzetközi kutatás-módszertani tapasztalatok adaptációját a szív és érrendszeri betegségek területén.

■ Szabó Attila, Stefan Janssen, Merkely Béla, Heikki Ruskoaho, Hunyady László, Tóth Miklós és Lacza Zsombor a sajtótájékoztatón

Embriónális őssejtekből szívizomsejtek

A Kardiológiai Központ újonnan kiépített kardiológiai fókuszú őssejtlaboratóriuma nemzetközileg elismert társintézményekkel együttműködésben azt vizsgálja, hogy már a sejtek közötti közvetlen kapcsolat révén is képesek a halódó szívsejtek megmentésére. A most felfedezett mechanizmus alapján gyors beavatkozással megmenthető lehet az infarktuson átesett szív, ha sikerül éppen a megfelelő helyre juttatni a gyógyító sejteket. Ezzel párhuzamosan önálló humán kardiális endotheliális sejtenyésztések kialakítása folyik, melyeken oxigénhiányos állapotban vizsgálható a sejtek működése.

Eredmények krónikus szívelégtelenség kezelésben

A szívelégtelenség kóreltani hátterét és gyógyításának farmakológiai alapjait kísérletes állatmodelleken vizsgálják. A jelenleg elérhető szívtámogató szerek hosszú távú alkalmazása rontja a betegek túlélési esélyeit. A kutatások során olyan új markereket azonosítottak, melyek a krónikus szívelégtelenség kóroktanával, a klinikai tünetek kialakulásával is összefüggést mutatnak, így új út nyílhat a szívelégtelenség kezelésében.

A szívtranszplantációs beavatkozások számát nagyban befolyásolja a donor szervek száma és a donor szerv transzportációjának lehetséges ideje. Új konzerváló oldat kifejlesztése kezdődött, melynek célja a transzport idő megnyújtása. Állatkísérletek során már sikerült a szív kiemelése és beültetése közötti időintervallumot duplájára növelni.

A magyar sportkardiológia megteremtése

Átfogó szűrőprogram során eddig 133 olimpikon és 67 élsportoló teljes körű kardiológiai és sportéletteni kivizsgálása történt meg. A vizsgálatok fókuszában a hirtelen szívhalál rizikófaktorainak keresése, illetve megelőzése áll. A sportolók minden mért és számított paramétere ugyanabban az úgynevezett biobankban került rögzítésre, melyben különböző kardiológiai kórképekben szenvedő betegek adatai is megtalálhatók, így bioinformatikai módszerekkel összefüggéseikben elemezhetők.

Kiemelendő, hogy a világon egyedülállóan 24 órás Ekg, valamint szív-MRI és echocardiographiás vizsgálat történik szűrés jelleggel. A vizsgálatok lehetőséget teremtenek a sportolói edzett szív és a kóros állapotú szív közötti nem mindig éles határ objektív elkülönítésére.

A Semmelweis Híd Projekt keretében végzett sportolói szűrések során olyan genetikai kutatásokat is végeztek, amelyek szív-

és érrendszeri jelentőségét a tudományos irodalom nem sportoló betegekben már korábban leírta. Az olimpiai válogatott vízilabda csapat tagjaiban összefüggést találtak a nyugalmi pulzusszám, a szív jobb kamrájának funkciója, valamint a genetikai állomány között. Genetikai vizsgálatok és sokrétű kutatómunka során egy 64 génvariánst mérő biochip-et fejlesztettek ki, amely 42 hirtelen szívhalálra való hajlamot, 12 fizikai teljesítőképesség jellemzőit, 10 pedig a metabolikus betegségekre való hajlamot detektálja. A továbbiakban egy éven belül 1000 sportoló cél-orientált genomikai adatait kívánják felvenni a vizsgálati eljárás segítségével.

Piramis Projekt

A Semmelweis Egyetem Piramis Projektjének legfontosabb célja egy olyan összetett kommunikációs stratégia és cselekvési program megvalósítása, mely lehetővé

teszi a Semmelweis Egyetemen folyó tudományos és innovációs tevékenységek minél szélesebb körben történő megismertetését mind a gazdaság, mind a társadalom legszélesebb körében. Ezzel segítve az elért tudományos eredmények mihamarabbi hasznosulását, valamint az egészségtudományok iránt elkötelezett fiatal tehetségek felkutatását, egyénre szabott minőségi képzését és a végzett szakemberek versenyképes munkaerő-piaci helytállását. A Semmelweis Híd Projekt és a Piramis Projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósultak meg.

Fotó, szöveg: tk

Semmelweis Symposium 2010

■ Spät András professzor munkatársaival

Idén november 5–7. között, a Magyar Tudomány Ünnepe és az egyetem alapításának 241. évfordulója időszakában rendezték az intézmény tudományos kongresszusát, az immár 19. Semmelweis Symposiumot. Az Elméleti Orvostudományi Központban tartott tudományos előadás-sorozat különleges csemegét kínált, az első szimpóziumhoz hasonló: A sejtek jelátviteli folyamatainak élettana és kórélettana témakörben.

A nyitó előadást **Sir Michel Berridge** tartotta november 5-én, akit méltán tartanak a kalcium-foszfoinozítid jelátviteli rendszer tudományos atyjának, s akinek a neve nem egyszer merült fel a Nobel-díj várományosaként. A második nap kiemelt előadó-

■ Tulassay Tivadar köszönti Spät Andrást

ja a Nobel-díjas **Roger Tsien** volt, akinek briliáns technikai megalapozták a sejten belüli történések valós idejű láthatóvá tételét.

Bízzunk testünkben!

Tavaly alakult meg a Társadalomtudományi Tanszék és a TF Könyvtár szervezésében működő tudományos és szakmai fórum, a Testtudomány Műhely, melynek szervezői: **Vermes Katalin** és **Kenéz László**. A fórum célja a többi közt a testtel, testiséggel, a különféle testinterpretációkkal foglalkozó szakemberek párbeszédének előmozdítása, interdiszciplináris szellemi közeg megteremtése, közös kutatási programok kialakítása. A műhely első összefoglalójának témája a *megélt, szubjektív testélmény* volt, a másodiké: *A testi teljesítményfokozás távlatai és határai*. 2010 tavaszán pedig a *Bizalom a test iránt: testtudati módszerek I.* munkacímrel testtudati technikákkal kezdtek foglalkozni, s először **Perényi Csilla** mutatta be a Feldenkrais módszert. November 23-án lesz a következő összefoglalójuk, amelyen meghívott volt **Gál Eszter**, akit hazánk egyik legkiválóbb testtudati szakemberének tartanak. Táncos, koreográfus, a Táncművészeti Főiskola oktatója, a TF Doktori Iskolájának jelenlegi hallgatója, aki sajátos testtudati módszereket használ, ezért elsősorban a **Skinner Releasing Technique (SRT)** elméleti bemutatására vállalkozott.

Spät professzor köszöntése

Az idei esemény szervezői; **Hunyady László** professzor, az Élettani Intézet igazgatója, valamint az Egyesült Államokban élő **Balla Tamás** és **Hajnóczky György** egyaránt **Spät András** professzor tanítványai voltak, aki az 1992-es első Semmelweis Symposiumot szervezte, és akit 70. születésnapja alkalmából a nyitó előadásokat követően köszöntöttek.

Későbbi lapszámunkban részletes beszámolót olvashatnak a nagy sikerű, immár nemzetközivé nőtt egyetemi tudományos rendezvényről.

A boldogság rendszere

Transzplantált gyermekek rehabilitációja

*Meghatóan boldogok a Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért gyerektáborai, ahol az érintett gyerekek szüleikkel, testvéreikkel együtt megtapasztalhatják, hogy ők is táborozhatnak és szórakozhatnak, mint a szerencsések, akik egészséget kaptak a sorstól. A táborok persze nem lehetnek meg szakorvosi felügyelet nélkül. Ezt a feladatot látja el társadalmi munkában évek óta dr. **Kelen Kata** és **Reusz György** professzor, az I. Sz. Gyermekklinika igazgatóhelyettese.*

■ Tábori csoportkép, háttérben Kelen Kata és Reusz György

Az alapítvány a szervátültetésre váró, és a szervátültetett emberek ügyét tűzte zászlajára. Miközben segíti a rehabilitációt és szociális támogatást nyújt a rászorulóknak, az ismeretekkel nem rendelkező társadalom tájékoztatását is magára vállalta érdekében.

Egy a hihetetlenül esendő és kiszolgáltatót rétegek teszik könnyebbé és boldogabbá a hétköznapjait. Ez nem csak a művese álmásokon kezelt betegek személyes és videofilmes tájékoztatását, a kórházak intenzív és idegosztályán az orvosokkal történő személyes beszélgetéseket jelenti, tehát nem korlátozódik a segítség szigorúan az egészségügy területére. Megmutatják ezeknek a felnőtteknek és gyerekeknek, hogy ők is élhetnek teljes életet.

Bakonybélen

Szeptember 17–19. között ismét vidám gyereksereg töltötte meg Bakonybélen a Bakony Hotel összes termeit. A szakértő szakemberek – a programon részt vevő orvosok – sem tudták megkülönböztetni az egészséges testvéreket a máj-, vese-, tüdőtranszplantált gyerekektől. Teljesítményük a vetélkedőkön, vízimádatuk és úszástudásuk a pápai Várkertfürdőben, profi táncstudásuk és energiájuk a szombat esti diszkóban, étvágyuk a finomabbnál-finomabb ételek elfogyasztásában, mind-mind azonos az egészséges gyerekekével. Mi egészségesnek tekintjük a szervátülte-

tetteket is, és ezt a szemléletet szeretnénk bennük és szüleikben, valamint a társadalomban is tudatosítani – meséli dr. Kelen Kata a táborok szellemiségéről. Reggel kető, délben egy, este egy... A transzplantációt követően 1 hónapig hetente, 3 hónapig 2 hetente, fél évig havonta, majd 6 hetente, évente... Gyógyszerek, kontroll vizsgálatok szigorú rendszerben.

Boldog pillanatok rendszere

Mi, emberek, szeretünk rendszereket létrehozni, egy darabig szeretjük is az általunk létrehozott rendszereket, aztán, amikor úgy érezzük, már nem tesznek boldoggá, felrúgjuk őket, élvezzük a rendszertelenség boldogságát, aztán újakat hozunk létre, és így tovább... Egy transzplantált gyerek életében talán a rendszerek állandó betartása lehet a legnehezebb. A rendszer felborításával, életüket kockáztathatják. A segíteni szándékozók tudják ezt, ezért a boldog pillanatok is a rendszerbe csempészik bele. Stabil pontokat hoznak létre, amelyeket minden évben ugyanúgy várhatnak a gyerekek. Ezek, a Transzplantációs Alapítvány által szervezett találkozók, nyáron, ősszel és télen. Ha lehet, ugyanott... Hiszen fontos az állandóság. A jól bevált helyek: Balatonvilágos, Bakonybél, Tengelic. De miről is szólnak ezek? A nyári tábor az önfelelt nyaralásról, a kihívásokról, a sportról, a játékról, a meglepetések-

■ Reusz György

ről, az őszi találkozó egy gyors közös szuszsanásról a gyönyörű őszi környezetben, a téli találkozó a csendről, a hóról, az együttgondolkodásról, a hógolyóról, egy kis farsangi mulatsággal fűszerezve. Olyan együttléteket ezek, ahol a gyere-

kek megtanulják egymástól, hogyan kell transzplantáltként egészségesen, illetve transzplantáltan, de egészségesként élni, a szülők megtanítják egymásnak, hogyan lazítsanak a féltésen, amivel korábban beteg gyermeküket óvták, hogyan vigyenek boldogságot a rendszerességbe, hogyan engedjék őket falat mászni, kalandpályát kipróbálni, akadályversenyen részt venni, kötelet húzni, úszni, tehát **élni**. És mi, önkéntes segítők, minden egyes percben tanulunk tőlük az empátiáról, a szeretetről, a kitartásról, az egymás feltételek nélküli elfogadásáról. – Kelen doktornő hangja itt elfátyolosodik. – Mindenki tudja, mikor találkozunk újra, és várjuk, nagyon várjuk, még 100 nap, és jön Tengelic, a farsang, a hó ropogása... Tudjátok...

Urbán Beatrice

Oktatás, gyógyítás és tudomány szolgálatában

Őszinte nagyrabecsléssel és meleg szeretettel köszöntötték tudományos ülésen és az azt követő meglepetés művészeti programmal munkatársai 60. születésnapja alkalmából dr. **Rácz Károly** professzort október 29-én.

Tulassay Tivadar, **Halász Béla** és **Tulassay Zsolt** akadémikusok, **Gláz Edit** emeritus professzor és **Gerendai Ida** egyetemi tanár köszöntötte Rácz professzort a tudományos előadásokat megelőzően.

Králik Szilvia, **Hábetler András** operatőrek szóló és közös produkcióikkal, és **Ránki Fülöp** zongorajátékkal köszöntötte az ünnepeltet, a műsorvezető **Tóth Sándor** volt, aki irodalmi alkotásokkal fűzte össze a műsorszámokat.

Köszöntők

Az alábbiakban részletet közlünk Halász Béla köszöntőjéből. „Kezdetől fogva aktívan részt veszel a graduális oktatásban, annak minden formájában, a szakorvosképzésben, a szakmai továbbképzésben, továbbképző tanfolyamokat szervezel.

■ Rácz Károly

Ezen felül a PhD képzés keretében megvalósuló doktori programok vezetője, illetve témavezetője is vagy. Gyógyító tevékenységedről csak azt tudom mondani, hogy mindazok, akikkel találkoztam és említést tettem arról, hogy panaszokkal voltak Rácz professzor úrnál, minden esetben igen elismerően nyilatkoztak Rólad, a gyógyító orvosról. Tudományos munkásságod is rendkívül eredményes. Közel 250 közleményed jelent meg, ezek fele nemzetközi folyóiratban. 200 kongresszusi előadást tartottál, publikációidra közel másfél ezer hivatkozás történt. Számos könyvfejezetet írtál. Igen jelentős az egyetemi, a szakmai és a közéleti tevékenység is. A Magyar Belgyógyász Társaság főtitkára, az Orvosi Hetilap főszerkesztője vagy, csak néhányat említve számos szakmai, közéleti vezető tisztséged közül. Eddigi munkád arra utal, hogy Te mindazt, amit tettél és teszel, szolgálatnak tekintesz, a beteg ember, az ifjúság, a képzés és a szakma szolgálatának.”

Tk

**MINDEN LEHETŐSÉG
ANNYIT ÉR, AMENNYIT
KIHOZOL BELŐLE.**

DIÁK HITEL

www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24

Legyél, aki lenni akarsz!

Rendhagyó vallomások

A Semmelweis Egyetem Baráti Köre mindig művés programjai közül is kiemelkedő az október végi összejevetel két előadása, melyet nagy várakozás előzött meg, és olyan tömeg gyűlt össze az EOK Beznák Aladár termében, hogy sokan már kiszorultak a folyosóra.

Az óriási érdeklődés oka, részben az előadók személyisége, másrészt várható mondanivalójuk volt.

Egyik az orvostörténelmen túlmutató, általános kultúrtörténelmi áttekintés a közlekedési balesetek vonatkozásában, a másik egy példát mutatni kívánó, eddig még senkitől sem hallott, ezért joggal rendhagyónak mondható, tanszékelhagyó előadás.

Közlekedési balesetek kultúrtörténete

Nemes György professzor előadása: *A sérülések és kezelésük változása az elmúlt évezredekben, nagyszerű példája annak, hogy*

múltban, mind a jelenben nagyszámú volt, a jövőben erősen emelkedik, azaz a betegségek és a halálokok között jelentős helyet fog betölteni.

Sikerekben gazdag életút

Papp Zoltán professzor *Rendhagyó tanszékelhagyó előadás* címmel, életpályája Budapesten töltött húsz évének (1990-2010) történéseiről beszél, mely időszakon belül tizenhét éven át volt az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója (1990-2007). Visszaemlékezése nyomán egy sikerekben gazdag, de kudarcoktól sem mentes életút tárult a hallgatóság elé. Az 1991 márciusában tartott tanszékfoglaló eladásában megfogalmazott célki-

sult a kórlapok archiválásának lehetősége – 1872-ig visszamenően!

Az alkotó nem pihen

A Baross utcai Szülészeti Esték keretében a szaktovábbképzés új formája született meg. Az összes, 65 összejevetel szalonszerű formában, egyben kulturális élményt is adott a résztvevőknek.

Nem hagyható ki a 17 év során rendezett számos kongresszus, azok a baráti összejevetek, melyek a klinika munkatársait egyéges, termékeny kollektívává kovácsolták össze. Díjak alapítása – Semmelweis, Tauffer –, hagyományápolás – a klinika volt nagyjai sírjainak ápolása, és az elődök, tanítók munkásságának életben tartása – **Semmelweis, Kézmárcsuky, Csömör, Árvay, Lampé.**

Papp professzor ezzel az izgalmas, érzelmi- leg is motivált vallomásával példát mutatott arra, hogy hogyan kell lezárni egy tanszéki munkát, számot adni mindarról, ami ígéretként egy tanszékfoglaló előadás ke-

Fotó: Szabó László

■ Nemes György és Monos Emil

egy sebész farsztó életútja során is időt talál szakterülete kultúrtörténetében való elmélyedésre, ha erre művészi adottságai késztetést adnak. Előadásában kitűnő szakismerettel és csillogó szellemességgel, képi megjelenítésben vezeti végig hallgatóságát a közlekedési balesetek történelmén az emberré válástól napjainkig, röviden időzve egy-egy történelmi eseménynél – trafalgári csata, napóleoni háborúk, amerikai polgárháború stb. – tekintve, hogy a közlekedés és a háborúk a sérülések fő forrásai. Ennek ellenére az első, önálló baleseti sebészeti osztály csak 1925-ben létesült (**Lorenz Böhrer**). Úgy tűnik, hogy az orvostudomány rohamos fejlődése dacára a balesetek előfordulása, mely mind a

■ Papp Zoltán

tűzések pontról pontra való eredményes megvalósulásáról adott számot tizenhét évi igazgatása alatt.

Mindenekelőtt impozáns a tudományos munka széles spektruma. Új eljárások bevezetése – citogenetika, asszisztált reprodukció, preimplantációs genetica, ultrahang-diagnosztika, regionális anesztézia, megújult perinatális intenzív centrum stb. Mindez csak a klinika teljes újjáteremtése talaján jöhetett létre. A betegellátás korszerűsítésével párhuzamosan megvaló-

retében elhangzott. Ha kezdeményezése, a tanszékelhagyó előadás, polgárjogot nyer az egyetemek életében, akkor a ma még *rendhagyó* jelző, akár a közeli jövőben feleslegessé válik.

És ha valaki azt gondolná, hogy e nagyszerű életmű nyomán ma már alkotója pihen, az téved. Papp professzor 2007-2010 között új intézményt teremtett meg a Kútvölgyi Klinikai Tömb keretében, mely önálló formában 2010 júliusa óta működik, egyetemünktől 15 évre bérelve. Elnevezése: Maternity Szülészeti és Nőgyógyászati Magánklinika Kft.

De ez már a következő húsz év története.

A Baráti kör következő összejevetele november 24-én 17 órakor lesz az EOK Beznák Aladár termében.

Dr. Donáth Tibor

Bye-Bye Budapest.... Hi Hamburg!

*Es kommt mehr darauf an, wie du ankommst, als wohin du reist; deshalb sollten wir unser Herz nicht einem bestimmten Ort verschreiben.
Es gilt die Einsicht zum Lebensgrundsatz zu machen, dass man nicht für einen einzelnen Winkel geboren ist, sondern dass die ganze Welt unser Vaterland ist.*
(Seneca)

Im Herbst 2008 war es soweit: wir, der erste Jahrgang der Asklepios Medical School begannen den klinischen Abschnitt unseres Medizinstudiums in Hamburg. Hinter uns lagen zwei Jahre Studium in einer Stadt, die nicht umsonst den Titel Paris des Ostens trägt: Budapest.

den im nachrückenden Jahrgang aufwarten; das Modell des Campus Hamburg hat sich also mit Erfolg bewährt. Durch die kleine Gruppengröße besteht für uns Studenten die Möglichkeit, die Lehre aktiv mitzugestalten – ein unermessli-

■ Semmelweis Universität

■ Asklepios Medical School

Jeder kennt die Postkartenmotive von Parlament und Kettenbrücke, Donau und Fischerbastei, doch das eigentliche Lebensgefühl der Stadt bleibt vielen fremd.

Was für Erfahrungen prägten unseren Auslandsaufenthalt und wie fühlte sich der Abschied nach zwei ereignisreichen Jahren an? Haben wir überhaupt jemals wirklich Abschied genommen?

Um diesen Fragen nachzugehen, sind hier einige ganz persönliche Eindrücke.

Als ich 2006 nach Budapest kam, war ich der festen Überzeugung, noch einen Studienplatz in Deutschland zu bekommen. Mit der Zeit stellte sich jedoch heraus, dass ich bis zum Physikum dort studieren würde. Nach und nach lebte man sich ein und konnte die Stadt genießen.

Das Studium selbst hat mir immer viel Spaß gemacht, die Dozenten waren sehr bemüht und der Unterricht war nicht nur lehrreich, sondern oft auch amüsant. Auch wenn die Ungarn uns nett entgegentraten, blieben wir doch meistens unter uns. Das lag wohl an der Sprachbarriere, die trotz des Sprachunterrichts bestand. Budapest hat für mich als Stadt einen ganz besonderen Charakter, der sich nur schwer in Worte fassen lässt. Sowohl tagsüber als auch nachts bietet die Stadt sehr viel. Alles in Allem hatte ich eine schöne Zeit in Budapest, sie hat mich nicht nur im Studium vorangebracht und ich erinnere mich gerne zurück. Deshalb kann ich jedem, der sich überlegt diesen Weg einzuschlagen nur dazu raten.

Meine Zeit in Budapest war einfach wundervoll! Ich habe mich 2006 bewusst für diesen Weg entschieden, da mir die Lehre

an der Semmelweis Universität als außergewöhnlich praxisnah empfohlen wurde. Diese Entscheidung habe ich zu keinem Zeitpunkt bereut.

Nach anfänglichen, hauptsächlich sprachlich bedingten Startschwierigkeiten, habe ich mich gut eingelebt. Auch wenn es manchmal hart war, eines hat die Semmelweis Universität geschafft: meine anfängliche Begeisterung für die Medizin aufzugreifen und noch weiter anzufachen. Nicht unerwähnt bleiben darf dabei der ganz besondere Zauber der Stadt: seien es die eindrucksvollen historischen Bauten, die kulturelle Vielfalt oder auch das aufregende Nachtleben – Budapest hat mir viele besondere Erinnerungen und auch Freundschaften geschenkt, die ich nicht missen möchte.

Der Abschied fiel mir schwer, obwohl ich mich auf die neuen Herausforderungen in Hamburg gefreut habe. Heute bin ich glücklich mit meiner Entscheidung, denn Hamburg ist ein ebenso großartiger Studienstandort und bietet durch den kleinen Jahrgang ein schönes Gefühl des Zusammenhalts.

Hinter den Kulissen

Abschliessend kann ich jeden, der diesen Weg gehen möchte, nur darin bestärken – noch heute reise ich der wertvollen Erinnerungen wegen jederzeit gerne nach Budapest zurück.

Nach einem ruhigen, bescheidenen Start mit knapp 20 Studenten im allerersten Jahrgang kann die Asklepios Medical School mittlerweile mit circa 60 Studieren-

cher Vorteil, der bei jedem Praktikum immer wieder deutlich wird.

Gefördert wird hier an der AMS das ganzheitliche Denken, ohne streng fachspezifische Unterteilung.

Viele Dozenten ermöglichen es uns, an freiwilligen Hospitationen teilzunehmen, um Einblick in den zukünftigen Arbeitsalltag zu erhalten.

Der Stellenwert eines regen Meinungsaustausches zwischen Mitarbeitern der AMS, Dozenten und auch Studenten ist hoch, wie auch am regelmäßig organisierten „Studentenstammtisch“ klar wird. In gemütlicher Runde ergibt sich hier die Möglichkeit für lebhaftes, spannende Gespräche.

Auch das Studentenleben hinter den Kulissen ist vielfältig: vom Segelsport bis zum Theaterbesuch wird in Hamburg alles geboten. Nicht unerwähnt bleiben dürfen die gemeinschaftlich organisierten Studentenevents, so zum Beispiel die jährliche „Kneipentour“, die die etablierte Studentenschaft zu Beginn eines jeden neuen Studienjahres für die Neulinge organisiert. Über mehrere Etappen gilt es, Fragen rund um Hamburg sowie weitere Spiele zu meistern und dabei vor allem einfach nur viel Spaß zu haben.

Jeder Abschied ist ein Neuanfang, so auch in diesem Fall.

Und doch werden uns die Erfahrungen, die wir in Budapest machen durften, sicherlich ein Leben lang begleiten.

von Stephanie Brooks,

Studentin an der Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg, Semester 9

Közép-európai reumatológusok konferenciája

Sopronban rendezték a 8. Közép-Európai Reumatológus Kongresszust, szeptember 23–25. között. A nagy sikerű rendezvény elnöke **Poór Gyula** professzor volt, aki a Magyar Reumatológusok Egyesülete elnökeként is képviselte hazánkat. A szakterület európai reprezentációja miatt kiemelendő, hogy egyetemünk tanára további két évig tölti be ezt a nemzetközi tisztséget.

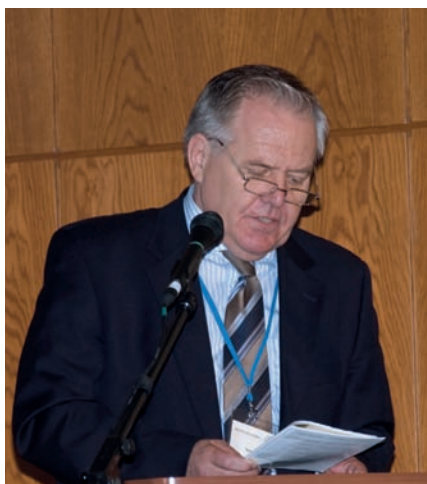
A kongresszus nagy jelentőségű volt az 1996 óta kétévente tartott közép-európai szakmai seregszemlék (CECR) sorában. 33 országból közel 800 szakember vett részt, Európán kívülről is érkeztek. Az elfogadott 150 absztraktot előadásokon és posztereken mutatták be. Az előadók között a mozgásszervi diszciplína szaktekintélyeit üdvözölhattük, **Josef Smolen** professzort, az Európai Reumaellenes Liga (EULAR) korábbi elnökét, és **Maxime Dougados** professzort, az EULAR választott elnökét, akit **Maurizio Cutolo** és **Joachim Sieper** professzorral együtt, a magyar egyesület tiszteletbeli tagjává is avattak.

A program a klinikai és molekuláris reumatológia legaktuálisabb témáit tűzte napirendre. Az előtérben a gyulladássos reumatológiai kórképek (rheumatoid arthritis, spondylitis ankylopoetica) a szisztémás autoimmun betegségek (progresszív szisztémás sclerosis, szisztémás lupus erythematosus, myositisek) és az osteoporosis patogenetikai, diagnosztikai és innovatív terápiás kérdései álltak.

Korai diagnózis és biológiai terápia

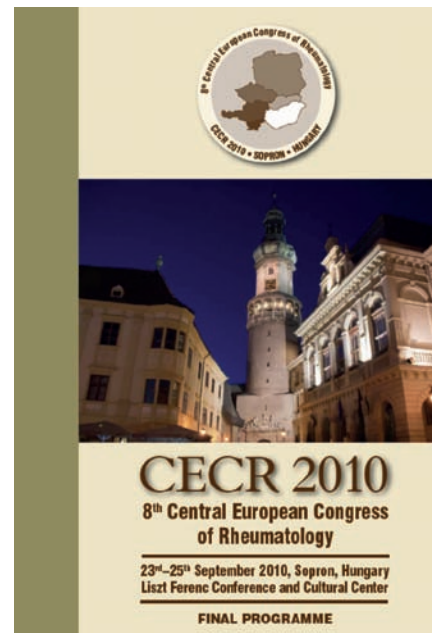
A végtagokon és a gerincen zajló ízületi gyulladások eredményes kezelése jelentősen függ a diagnózis minél korábbi felállításától. Ennek érdekében a közelmúltban specifikus képalkotó- és laboreljárással (MRI, UH, atifilagrinok, stb.) új diagnosztikai kritériumrendszereket dolgoztak ki. A szakellátás Európában és itthon is kiemelt háttérű arthritis centrumhálózatokban történik.

A rheumatoid arthritis, arthritis psoriatica és spondylitis ankylopoetica kezelésében a biológiai terápiás készítmények léte valódi áttörés. A proinflammatorikus sejtermékeket (cytokinek) és sejteket (B- és T-sejtek) biológiai/immunológiai és nem-kémiai úton gátló molekulák nemcsak a súlyos ízületi és szisztémás gyulladásos tüneteket csillapítják, de ezen betegségek progresszióját is megállítják. Az előadók ismertették a biológiai terápiás készítményekkel

■ **Poór Gyula**

foglalkozó legújabb vizsgálatok eredményeit. A TNF-alfa-gátló szerek között az etanercept, infliximab és adalimumab mel-

lett, itthon már hozzáférhető a golimumab, a certulizumab pegol, és az interleukin-6 receptor gátló tocilizumab. Ezek, és a B-sejt gátló monoklinális ellenanyag, a rituximab, széles skálát kínálnak a betegeknek a leghatékonyabb szer kiválasztására. Sajnálatosan a biológiai gyógyszerek használata térségünkben az Európai Unió átlagának csak felét éri el.

Kórházkápolna és Közösségi Központ az ORFI-ban

Újronnan létrehozott Kórházkápolnát és Közösségi Központot avattak november 9-én az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet Lukács épületében. Az Esztergom-budapesti Főegyházmegye által támogatott kápolnát Erdő Péter bíboros, prímás érsek áldotta meg.

Ünnepi beszédet **Semjén Zsolt**, miniszterelnök-helyettes, **Réthelyi Miklós**, nemzeti erőforrás miniszter, **Németh Tamás**, az MTA főtájkára és **Poór Gyula**, az Intézet főigazgatója mondott. A politikai élet és az egészségügy számos vezetője volt jelen.

A **Kórházkápolna** az ORFI betegeinek hitéleti igényeit elégíti ki, melyhez mind a négy történelmi egyházra kiterjedő, lelki gondozás is társul. A **Konferenciaterem** betegfórumoknak ad otthont, ahol a kezelték rendszeresen információkat kapnak a reumatológiai betegségekről, azok kezeléséről és megelőzéséről. A **Klub-galéria** időszaki művészeti kiállítások helyszíne lesz, melyek a reumatológiai betegségek, és különböző reumatológiai kórképekben szenvedő művészek alkotásainak bemutatásával is foglalkoznak.

A **Közösségi Központ** célja, hogy az ORFI-ban kezelt mozgásszervi betegek felkészült, egyenrangú partnerként vegyenek részt gyógyításuk folyamatában, és az intézményben kapott lelki gazdagodás hatására a társadalom még hasznosabb tagjaivá válhassanak.

Informatikai beruházás az egyetemen

Az utóbbi évek egyik jelentős informatikai beruházása fejeződött be idén ősszel a Semmelweis Egyetemen. Az átfogó fejlesztések az SE KMOP 2008-2010-es pályázat nyújtotta 154 millió forint összegű támogatás révén valósulhattak meg. A projekt keretén belül történt korszerűsítések az oktatás-, gyógyítás színvonalának emeléséhez jelentősen hozzájárultak. Minden területen tapasztalható lesz a munkafeltételek javulása, az egyetem minden hallgatója, dolgozója és a betegek számára.

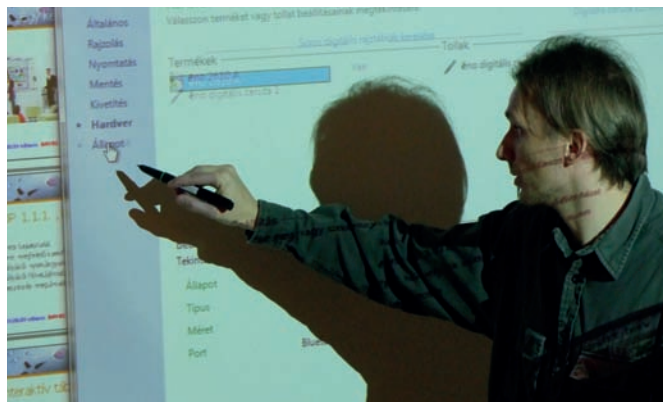
■ Informatika az oktatásban

Alapvetően szükséges volt a háttérhálózat fejlesztése, ami megfelelő alapot biztosít mind a most megvalósult, mind a tervezett modernizáció számára.

Párhuzamos kapacitásnövelés

Ez a gerinchálózat, a szerverpark és a vezeték nélküli hálózatok párhuzamos kapacitásnövelésével jött létre. A megfelelő háttér létrehozása számos előrelépést tett megvalósíthatóvá. Ezek elsősorban az egyetem különböző területein dolgozó munkatársak kooperatív feladatmegoldást igénylő munkavégzéséhez nyújtanak segítséget. Ilyen például a VoIP hálózat bevezetése és az egységes egyetemi levelezési rendszer kialakítása. Az IP alapú telefonhálózat (Voice over IP) nem csak kényelmesebbé és egyszerűbbé teszi a kommunikációt, de jelentős költségcsökkentést tesz lehetővé. A megvalósult változtatások megfelelő alapot teremtenek a rendszer jövőbeli kiterjesztéséhez is. Az elektronikus levelezés mennyiségének rohamos növekedése szükségessé tette a régi rendszer kiváltását egy egységesített és nagyobb kapacitású megoldással. Ennek megfelelően az eddigi heterogén alapokon működő és helyileg működtetett levelezőrendszereket központilag menedzselhető egységes alapú levelezőrendszer váltja fel.

Szembetűnő fejlesztések zajlottak az oktatás területén is, melyek eredményeképp új technikai berendezések előnyeit élvezhetik az oktatók és a hallgatók. Az egyetemi hálózat felhasználóitól jogos igényként merült fel egy könnyen kezelhető és megbízható audiovizuális rendszer kiépítése, amely többek között videokonferenciák rendezésére is alkalmas. Figyelembe véve az egyetem intézményeinek tagoltságát, és az intézmények közötti fizikai távolságot, ennek megvalósítása már indokolt volt. A két újonnan kialakított videokonferencia terem az orvosok, kutatók, hallgatók, illetve speciális szakmai csoportok igényeihez alkalmazkodva valósult meg. A kiépített rendszer kompatibilis minden nemzetközileg elfogadott képalakítási és hangkonferencia szabvánnyal. Ez javítja a nemzetközi együttműködésekben való részvétel lehetőségét. Komoly lépés az oktatási termek felszereltségének javítása. Ide tartozik többek között a Nagyvárad téri tömb előadótermeinek hangtechnikai fejlesztése, a Fogorvostudományi Kar és az

■ Interaktív tábla

Ezután az alábbi területeken is rákapcsolódhatunk a világhálóra:

Oktatási és Kutatási Központ:

- Az előadótermekben és közösségi területeken.

Nagyvárad téri Elméleti Tömb:

- A nagy előadótermet körülvevő közösségi területeken, az aulában és a Díszteremben.

Német nyelvű oktatás (Mikszáth tér):

- szemináriumi termekben,
- emeleti oktatói szobában,
- számítástechnikai laborban.
- a második emeleti fizikai gyakorlóban.
- a második emeleti szemeszter teremben.

Fogorvostudományi Kar (FOK) Centrum:

- a Kar Oktatási Centrum aulájában

Gyógyászati Kar (GYTK):

- a tanteremben és a hallgatói centrumban

Testnevelési és Sporttudományi Kar (TF):

- az aulában

Egészségtudományi Kar (ETK):

- 3 oktatóteremben

Általános Orvosi Kar (ÁOK) Külső Klinikai Campus:

- 10 db AP klinikai-, oktatási helyszínen.

Egészségtudományi Kar új projektorai, a Testnevelési és Sporttudományi Kar informatikai laborjának új eszközei, az Oktatási és Kutatási Központ informatikai géptermeinek nagy teljesítményű szervere, vagy például az a tizenöt darab új interaktív tábla, amely a különböző oktatási termekben került beépítésre.

Új internetpontok

Talán a legnépszerűbb fejlesztés lesz a WiFi hálózat kiterjesztése új közösségi területekre. Több egyetemi helyszínen valósult meg Access Point-ok telepítése. A beruházás eredménye a hálózati hozzáférési pontok megsokszorozódása.

Betegszimulátortól fizioterápiáig

Kutatók éjszakája az ETK-n

A Kutatók éjszakája néhány éve megrendezésre kerülő, egyre színesebb, egyre népszerűbb esemény. A Semmelweis Egyetem több éve vesz részt a programban, évről évre gazdagabb kínálattal. Idén az Egészségtudományi Kar is csatlakozott új helyszínnel, új programajánlattal.

■ Gyógyul a szimulációs baba

Az épület szépséges aulájából nyíló előadóban rendezték a megszokottnál rövidebb, 15-20 perces előadásokat, a karon oktatók kutatási területeiből színes csokrot kötve. Az esemény honlapján viszonylag részletes összefoglalók jelentek meg az előadásokról

http://www.kutatokejszakaja.hu/2010/foszereplo/index.php?menu_id=5&hely=21&n=-Semmelweis%20Egyetem

Mint mondja Szabolcs István egyetemi tanár: – Nem múltó aggodalommal vártuk a rendezvényt, de örömmel tapasztaltuk, hogy a programjainkat sokan megtalálták, és kíváncsiak voltak rá. Az este előre haladtával folyamatosan cserélődött a hallgatóság, nagyobb részt külsős emberek, akik előre kiválasztott előadásokra jöttek, aztán mentek máshova a város számtalan meghirdetett helyszíneire közül.

Betegszimulátortól a beszélgető fehérjékig

Az előadások során **Lőrincz Attila** kezdte a *szimulációs baba* bemutatásával. Az Ápolástani Tanszéken fekvő életszerű életjelenségeket mutató *páciens* több, előre megírt és programozott esetet képes bemutatni a klinikum számos területéről. Az előadást

követően az érdeklődők megnézhatték a szimulátort, a laborban a tanszék oktatói várták a folyamatosan érkező érdeklődőket. Nagy sikerű előadást tartott dr. **Urbán Veronika** a Morfológiai és Fiziológiai Inté-

zet munkatársa az összejtbiológia alapfogalmairól.

Földvári-Nagy Lászlóné előadásának címe mindent elmond a prezentáció stílusáról és mélységéről: *Amikor a fehérjék beszélgetnek...közösségi portál a molekuláris ismerkedéshez.*

Mozdulatművészet tornatermi gyakorlatban

Az este a Fizioterápia Tanszék munkatársainak jóvoltából mozgalmas átvezető részzel folytatódott, a hallgatóságot a tornaterembe invitálták, ahol a tornaszőnyegek a mozgulatművészet és a mai gyógytorna kapcsolataival ismertették meg őket.

A programot a Dietétikai Tanszék folytatta, **Fehér Ferencné** színes, jól illusztrált, a nyáleválasztást jelentősen befolyásoló prezentációt tartott a tankonyhai gyakorlatok felépítéséről. Ezután **Gilingerné dr. Pankotai Mária** előadásában a nem kevésbé színes zöldségek és gyümölcsök *bioaktív* összetevőiről volt szó. **Horváth Zoltánné** Az *elhízás járványszerű terjedésének megakadályozására alkalmazható lehetséges obesitáspolitikai intézkedéseket* mutatta be egy EU projekt eredményein keresztül.

Végül **Borka Péter** a mellkas fizioterápia történetét mutatta be a bibliai időktől a jelenkorig a hallgatóság zajos tetszésnyilvánítása közepette.

Vietnami-magyar együttműködés

■ **Hátsó sor:** Huynh Huy Thang, Vizi László, Ivády Vilmos, Le Hung Dung, Pop Marcel, Váraljai Márton. **Első sor:** Trang Thi Song Hoa, Tran Thi Hanh, Mrs. Nguyen Thi Cam Hong, Mészáros Judit, Vizi Lászlóné

Az egyetem három fős delegációja, dr. **Mészáros Judit** ETK dékán, dr. **Ivády Vilmos** gazdasági-műszaki főigazgató és dr. **Pop Marcel**, az ETK nemzetközi osztályvezetője október 12. és 20. között hivatalos látogatást tett Vietnamba, melynek során az ETK és a Can Tho Medical College között létrejött együttműködési megállapodás ünnepélyes aláírása történt a vietnami magyar nagykövetségen október 15-én. Az aláírást követően a magyar küldöttség tagjai tárgyalást folytattak Can Tho város magas rangú vezető tisztségviselőivel. A vietnami látogatás további célja az ETK által a Nguyen Tat Thanh College intézménnyel (Ho Si Minh város) együttműködve tervezett székhelyen kívüli képzés részleteinek megbeszélése volt.

Tízéves a PROFEX egészségügyi szaknyelvvizsga

■ **Bíró András** angol fővizsgáztató, **Kovács Éva** nyelvvizsgahely-vezető, **német fővizsgáztató**, **Harmath Erzsébet** nyelvvizsga-koordinátor, **Végh Ági** német vizsgáztató

2000 óta működik a PROFEX állami nyelvvizsgarendszer, mely november 5-6-án jubileumi konferenciát rendezett Villányban. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Nyelvvizsgaközpontja évente kétszer rendez szakmai nyelvvizsgát angol és német nyelvből. A Semmelweis Egyetem nyelvtanárai aktívan részt vettek a nyelvvizsgarendszer létrehozásában és első

perctől kezdve felkészítő kurzusokat tartanak, vizsgáztatnak. A legtöbb vizsgázó egyetemünkről kerül ki. Az Állami Nyelvvizsgaközpont 2010 novemberétől új Akkreditációs Kézikönyvet ad ki, mely a régihez képest új változtatásokat léptet érvénybe, bevezetésre kerül a kettős értékelési rend. A nyelvi Kommunikációs Központból öt fő vett részt a továbbképzésen.

Finn vendégek az EKK-n

A Kelet-Finnországi Egyetem két munkatársa, Kettunen Paavo professzor és Ruotsalainen kari koordinátor október 25-27-e között látogatást tett az egyetem EKK Mentálhigiéné Intézetében. A finn vendégek megbeszéléseket folytattak (képünkön) dr. **Török Péter** intézetigazgatóval és munkatársaival a konkrét együttműködési területek meghatározásáról. Az interdiszciplináris kutatás, valamint az oktatásszervezés területéről sok értékes tapasztalatot osztottak meg egymással a tárgyaló felek.

Életmód konferencia

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából november 17-én rendezték az egyetem Népegészségtani Intézetének szervezésében az V. Életmód Konferenciát „Egészségtudatos életmódra nevelés gyermekkorban” címmel. A konferencia elnöke prof. dr. **Tompa Anna**. A konferencia célja, az életmóddal kapcsolatos legújabb kutatások bemutatása, valamint az, hogy a továbbképzéssel segítséget nyújtson a betegségek korszerű megelőzéséhez és az életminőség javításához. Ma a fejlett ipari országokban a megbetegedések többsége a helytelen életmód miatt alakul ki. Az életmód okozta és a munkahelyen elszenvedett ártalmak kiszámíthatatlan módon fokozhatják egymás hatását.

Középpontban a beteg

Az egyetem Családorvosi Tanszéke tanszéke az Oktató Családorvosok Magyarországi Kollégiumával együttműködve december 11-én továbbképzést szervez, amelynek a II. Számú Szülészeti-Nőgyógyászati Klinika tanterme ad otthont. A témák között szerepel a betegcompliance és aspirin rezisztencia, az orális kezelési lehetőségek a diabetológiában, antibiotikum terápia légúti infekciókban, az erectilis dysfunctio a családorvosi gyakorlatban, a vércukor-önellenőrzés jelentősége a cukorbeteg-gondozásban, a béta-blokkoló terápia a családorvosi gyakorlatban. Az esemény tesztírással zárul és kreditpont szerzhető.

A diabetes mellitus és társbetegségek

A diabetes mellitus és társbetegségek címen tudományos ülést tartott a Diabetológiai és Anyagcsere Alapítvány, valamint a Semmelweis Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinikája, közös szervezésben, október 5-én az Europa Congress Centre-ben.

Az ülés tudományos fővédnöki tisztét prof. dr. **Magyar Kálmán** akadémikus vállalta fel, aki prof. dr. **Rácz Károly**, a II. Belgyógyászati Klinika tanszékvezetőjével együtt megnyitotta a tanácskozást.

Jól hasznosítható tudásanyag

Az előadók neve által fémljelzett előadások úgy az orvosok, mint a szakdolgozók számára érthető és munkájuk során hasznosítható tudásanyagot tartalmazott.

A zárszót prof. dr. **Karsai György**, a Diabetológiai és Anyagcsere Alapítvány kuratóriumának elnöke, tartotta, szintét méltatva a rendezvény sikerét.

Hagyományos tudományos ülés kiállítókkal

Míg bent az előadóteremben a magas színvonalú előadásokat élvezhettük, addig kint, a szünetekben a kiállítók mutathatták be termékeiket.

Nem az első alkalom volt ez! Már több éve sikeresen zajlik a prof. dr. **Somogyi Anikó** és munkatársai szervezésében ez a tudományos ülés, amely mind az orvosok, mind a szakdolgozók számára pontszerző is egyben.

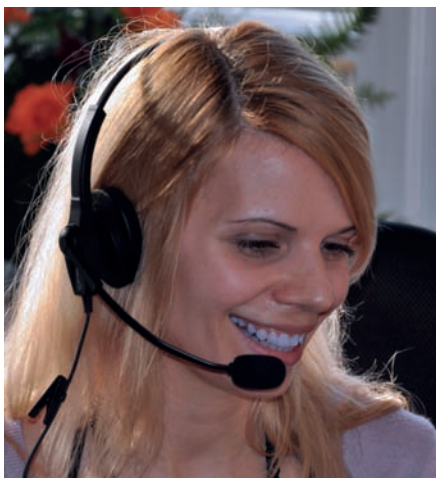
Bárkovits Sarolta
II. Sz. Belgyógyászati Klinika
Intenzív Osztály

Kórélettani oktatás nemzetközi összehangolására

Dr. **Rosivall Lászlót** ismételten elnökségébe választotta a Nemzetközi Kórélettani Társaság (ISP) szeptemberi, Montrealban tartott 6. Világkongresszusán. Rosivall professzor a következő négy évben a kincstárnoki tisztet tölti be a társaság élén. A vezetőségben továbbra is tag **Monos Emil** és **Szollár Lajos** professzor.

Monos professzor ezenkívül a 7. Nemzetközi ISP Kongresszus (ISP-2014, Rabat) Nemzetközi Program Bizottságának elnöke is, melyben Rosivall professzor is aktív tag, és mindketten alapító tagok az Afrikai Élettani Társaságok Szövetségében (AAPS – African Association of Physiological Sciences). Rosivall professzor az ISP vezetőségének határozata értelmében felkérést kapott, hogy a kórélettani oktatás nemzetközi szintű terjesztésére és összehangolására munkacsoportot alakítson és rendezvényeket szervezzen.

Leszokás dohányzásról

■ **Balázs Noémi** pszichológus, a Leszokás Központ alkalmazottja

A Családorvosi Tanszék szakmai támogatásával egy éve kezdte meg működését a Dohányzásról Leszokást Támogató

Központ (DLTK). Ez az első olyan centrum Magyarországon, amely átfogó módon, térítésmentesen, a magatartásorvoslás széles eszköztárát nyújtja a dohányosoknak a leszokási próbálkozásuk során. Az itt dolgozó tanácsadók az alapképzettségükön túl intenzív – legalább 30 óra – képzést kaptak a dohányzásról való leszokás elméletéről és gyakorlati aspektusairól. A központ 2009 novemberében óta több mint 2000 dohányosnak segített honlapjával – www.leszokasvonal.hu –, tanácsaival és programozott leszokás támogatással.

A leszokni vágyók több szolgáltatást is igénybe vehetnek **telefonon:**

+36 1 393 5170, személyes – egyéni és csoportos – segítségnyújtás keretében. A szervezet aktív tagja az *European Network of Quitlines* –, a leszokás támogatás mellett szakemberképzést végez, és tudományos kutatást is folytat – tudta meg lapunk dr. **Vajer Péter** tanársegédétől (Családorvosi Tanszék).

Díszdoktorrá avatás

A TF-karon november 11-én a TF Főépületének Tanácstermében **Boldogh István** professzornak *Doctor Honoris Causa* címet adományoztak. Az ünnepség a Doctor Honoris Causa márványtábla leleplezésével kezdődött, majd a professor *The role of 8-oxoguanine DNA glycosylase in inflammatory response* címen tartott előadást. Dr. Boldogh István, a University Texas, Medical Branch (UTMB), Microbiology és Immunology tanszékének professzora, aki a Debreceni Orvosi Egyetemen végzett és dolgozott évtizedeken át. 1979-ben ösztöndíjat nyert el az USA-ba a North Carolina Egyetemre. Kiváló munkájának eredményeként 1987-ben Mc Laughlin Distinguished Fellow-ként került a UTMB-re és azóta is ott dolgozik. 1998-tól vezeti

a Galvestoni UTMB sejtbiológiai központi egységét, 2003-tól pedig egyetemi professzor. Kutatási érdeklődése rendkívül széles az immunológiától, az öregedéssel kapcsolatos oxidatív stresszen át a test-edzés okozta adaptációs folyamatokig. Az immunológia, a DNS sérülés és javítás területén világszínvonalú munkát végez, és olyan tudományos lapokban publikál, mint a *Science*, *Proceeding of National Academy of Science USA*, *Journal of Clinical Investigation*, *Oncogene*, *Molecular Cell Biology*, *Nucleic Acid Research*, and *Free Radical Biology of Medicine*. A TSK Sporttudományi Kutatóintézete több éve szoros szakmai kapcsolatban áll a professor laborjával, s ez az együttműködés eddig több közös publikációt eredményezett.

Perinatológiai kongresszus

A Szülészeti és Perinatológiai Aneszteziológiai Társaság (SZPAT) XV. Kongresszusát tartja, amelynek szervezője a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája. A fórum helyszíne Egerben lesz november 25-27-én.

Ebben az évben a kongresszus fő témái a koraszülés és a diabétesz perinatális vonatkozásai. A kongresszus meghívott külföldi vendége az Egyesült Államokban élő neonatológus professzor, dr. **Seri István**, aki az újszülött kori hemodinamikai változásokról tart továbbképző előadást, és dr. **Kerstin Junker**, a Jénai Egyetem Molekulár-Biológiai Laboratóriumának nemzetközileg ismert kutatóorvosa, a biomarkerek és genetikai vizsgálatok perinatológiai alkalmazását ismerteti.

A kétnapos kongresszus a házi gyermekorvosoknak is továbbképzési alkalmat jelent. Az akkreditált kongresszus pontértéke tesztvizsga esetén várhatóan 40 pont körüli.

Az ünnepi megnyitót prof. dr. **Tulassay Tivadar**, egyetemi tanár, az MTA tagja, a Semmelweis Egyetem rektora, a kongresszus védnöke tartja, majd **Habis László**, Eger polgármestere köszönti a résztvevőket. A kongresszus tiszteletbeli elnöke prof. dr. **Rigó János**, az orvostudományok doktora, az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója. A kongresszus elnöke dr. **Görbe Éva** egyetemi docens (I. Számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika), az SZPAT elnöke.

Pályázati hírlevélből

Európai Unió 7. keretprogram pályázatait:

- Marie Curie International Research Staff Exchange Scheme (Irses)**
A felhívás azonosítója: FP7-PEOPLE-2011-IRSES
Keretösszeg: € 30 000 000
Beadási határidő: 2011. március 17.
Bővebb információ: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=382
- Marie Curie Co-Funding of Regional, National and International Programmes (Cofund)**
A felhívás azonosítója: FP7-PEOPLE-2011-COFUND
Keretösszeg: € 90 000 000
Beadási határidő: 2011. február 17.
Bővebb információ: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=381
- Marie Curie Career Integration Grants (Cig)**
A felhívás azonosítója: FP7-PEOPLE-2011-CIG
Keretösszeg: € 40 000 000
Beadási határidő: 2011. március 8., 2011. szeptember 6.
Bővebb információ: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=379

További információ: Dr. Pörzse Gábor igazgató Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft. – 1094 Budapest, Ferenc tér 15.
 Tel.: 459-1500/53820, fax: 459-1589
 E-mail: innov@palyazat-sote.hu
 Web: www.palyazat-sote.hu

Védések

Lacza Gyöngyvér PhD hallgató házi vitájára került sor, a TF-kar Főépületének I. emeleti Tanácstermében, október 25-én.

Témájának címe: *A magyarországi (fizikai) rekreációs felsőoktatási képzési rendszer hatékonyságának vizsgálata és aktualizálásának lehetőségei a társadalmi és piaci igények tükrében.*

Témavezetője dr. **Jakabházy László** egyetemi tanár volt.

Mészáros Zsófia PhD hallgató házi vitájára november 10-én került sor, a kar Új épületének II. emeleti Orvosi Tanszékén.

Témájának címe: *A szomatikus fejlődés, a testösszetétele és a motorikus teljesítmény változása alsó tagozatos fiúknál.*

Témavezetője: dr. **Mészáros János** egyetemi tanár volt. A disszertáció a TF Könyvtárában letéve, megtekinthető.

Itáliai magyar emlékek a szalonban

■ **Prokopp Mária**

Szinte a teljes magyar történelmet felölelik az Itáliában található magyar vonatkozású emlékek. A második magyar király, **Orseoló Péter** (született 1011-ben Velenében) is olasz volt, s Rómában szinte minden templomban találunk **Szent Erzsébet** ábrázolást, tudtuk meg a többi közt a Semmelweis szalonbeli esték november 3-i összejövetelén. Az est vendégei ezúttal művészettörténészek voltak: dr. **Sárközy Péter**, a római La Sapienza Tudományegyetem tanszékvezetője és dr. **Prokopp Mária**, az ELTE Művészettörténeti Intézetének professzora. Utóbbi a magyar szentek itáliai itálimokban látható ábrázol-

■ **Sárközy Tamás**

lásairól beszélt diavetítéses előadásában. Mint a többi közt Sárközy Péter a *Róma – mindannyiunk közös hazája* című élvezetes előadásában mondta, a Bolognában és Padovában látható címerek közül körülbelül minden tizedik magyar.

Horváth Zoltán György, a Romantika Könyvkiadó igazgatója pedig megismertette a közönséggel az olaszországi magyar emlékeket bemutató kiadványait. A rendezvényhez kapcsolódott az általa készített fotókból *A nápolyi Santa Maria Donnaregina templom magyar szenteket ábrázoló XIV. századi freskói* című kiállítás.

Lovas terápia

■ **Délelőtt a 6-11 éves gyerekek, délután a 12-16 éves gyerekek lovagoltak, Szentés Annamária és Erős Nikolett pszichológusok vezették a foglalkozást**

A most 125 éves II. Számú Gyermekgyógyászati Klinika az ország vezető gyermekonkológiai központja. Az osztályon mintegy 30 éve működik játszótér, ahol változatos rehabilitációs foglalkozásokat tartanak a bent fekvő gyermekeknek.

Idén az osztály pszichológusai a kórházban kezelt, de már gyógyulóban lévő gyermekek számára lovas pszichoterápiás foglalkozásokat szerveznek havonta egyszer, a pomázi Pagony Majorban. A lóháton végzett gyakorlatok során észrevétlenül javul a gyermekek mozgás koordinációja, az állattal kialakított kapcsolat pedig fejleszti a kommunikációjukat, érzékelésüket, gondolkodásukat, érzelmi és akarati képességeiket. Az idén több mint 1 millió forintot nyertek pályázaton.

Új utakon a sebészet

A Magyar Sebész Társaság 60. kongresszusát és sebészeti továbbképző tanfolyamát szeptember 8-11-e között tartotta Siófokon. A kongresszus elnöke, s egyben az esemény szervezője prof. **Kupcsulik Péter**, a Magyar Sebész Társaság elnöke, az ÁOK I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatója volt.

Az eseményen megjelentek a társaság új tiszteleti tagjai: prof. **Jaques Belghiti** – Párizs, prof. **Miroslav Ryska** – Prága, és a kínai **Leng Xisheng** professzor. A megnyitó ünnepségen hat olyan sebész kapta meg a *Magyar Sebészetért Emlékérmét*, akik pályafutásuk során sokat tettek a magyar sebészetért és a társaságért, és kiemelkedő szakmai, tudományos, oktatói, vezetői tevékenységet folytatott. Közöttük volt a Semmelweis Egyetem oktatója, prof. dr. **Verebély Tibor** egyetemi tanár – I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika. A Semmelweis Egyetemről 29 szóbeli előadás, 6 poszter és 2 videó előadás volt a programban. A kongresszus zárásakor a díjazott három legjobb előadó között volt egyetemünk két fiatal munkatársa: dr. **Berezky Biborka** klinikai orvos – II. Sz. Sebészeti Klinikáról – *A rekombináns humán erythropoietin-alfa radioszenzitivitást fokozó hatása humán laphámrák modellben*, és dr. **Önody Péter** orvos – I. Számú Sebészeti Klinikáról – *Postconditionálás hatása a lokális és szisztémás károsodás alakulására arteria mesenterica superior occlusio patkány modelljében* című előadásáért.

Előadó és vitaest

Tudomány a gyarapodó nemzetért címmel előadó és vitaülést rendezett a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézete, a KSH Népeség-tudományi Kutatóintézete és a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet a Magyar Tudomány Ünnepe keretében. A Magyar Tudományos Akadémia Nagytermében november 8-án

Kopp Mária, MTA doktor: *Milyen tudományos eredményekre alapozhatunk a népesedési helyzet javítása érdekében?*

Spéder Zsolt, tud. kand.: *A gyermekvállalási szándékok valóra váltása az európai országokban,*

Pongrácz Tiborné, tud. kand.: *Munka és család a vélemények tükrében,*

Pulay Gyula, PhD: *Trendváltás a termékenység és a női foglalkoztatás kapcsolatában, és*

Frey Mária, tud.kand.: *A gyermeket nevelők munkaerő-piaci helyzete* című előadások hangzottak el.

Az e-tinta csendes forradalma

Amikor nyomdászatról, a könyvkészítés hőskoráról beszélünk, szinte mindenkinek Johannes Guttenberg (1400-1468) neve jut eszébe és időben elég pontosan be tudja határolni a kezdetet. Az e-könyvek esetében az asszociáció és az időbeni elhelyezés sokkal nehezebb. Pedig az e-könyvek most legalább akkora forradalmat jelentenek a könyvkészítésben, mint amekkorát annak idején a nyomtatás elterjedése jelentett a kódexíráshoz képest.

Csendesen indult ez a forradalom, de mára már egyre nagyobb vihart kavart, megosztva a könyvkészítőket és könyvolvasókat táborra.

Hol kezdődött? Talán 1970-ben, amikor **Nicholas R. Sheridan** kifejlesztette a Gyricon technológiát? Kétségtelen, hogy ez volt az alapötlete a később e-inknek nevezett technológiának. Mi is volt ez? A gyricon görög szó, forgó képet jelent, és ez is volt a találmány lényege. A képet úgy állították elő, hogy alul sötét, felül világos golyóknak eltérő töltést adva ezeket elektromágneses módszerrel forgatták a megjelenítendő kép szerint sötét vagy világos oldalukra.

Életre kelt legenda

A legenda szerint az e-könyv olvasó ötlete **Joseph Jacobson** fejéből pattant ki egy nyaralás alkalmával. A tengerparton heverészve olvasgatott egy könyvet, és elgondolkodott, milyen jó is lenne egy könnyű, vezeték nélküli hálózati kapcsolattal rendelkező eszköz, ami több hétig használható töltés nélkül, nappal is olvasható kijelzője van, és több tucat könyv tárolására alkalmas. Ezt az ötletet dolgozta tovább az általa alapított, ma is piacvezető E-Ink Corporation kereteiben.

Mikrokapszulák

Kijelzőjük apró, 40 mikrométer átmérőjű mikrokapszulákból áll, ezekben elektronikusan feltöltött fehér titán-dioxid részecskék fekete olajban lebegtek. A mikrokapszulákat egy réteg folyékony polimer tartotta a helyén. Az egészet két elektródátömb fogta közre, a felső átlátszó volt. A két elektródátömb pixelekre volt oszt-

va, így minden pixelnek egy pár elektróda felelt meg a lap két oldalán. Egy átlátszó műanyag réteg védte, így a lap teljes vastagsága 80 mikrométer lett, egy közönséges papír kb. duplája. Attól függően, hogy az elektródák pozitív vagy negatív jelet kaptak, vonzották vagy taszították a fehér részecskéket, így fekete, illetve fehér pixeleket eredményeztek. A technológia azóta sokat korszerűsödött, de az elv maradt. Az e-ink kijelző elkészült és innen már nem volt messze a tömegtermelés sem.

■ Az e-ink kijelző működési elve

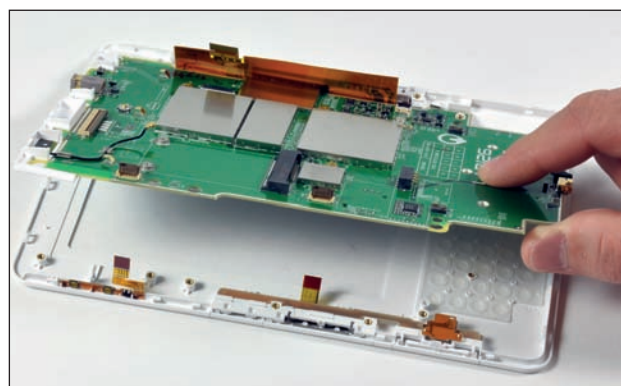
Egy olyan kijelzőt sikerült kifejleszteni, ami egyáltalán nem vibrál, kellemesen olvasható, a nyomtatott szöveghez hasonló olvasási élményt ad. Óriási előnye, hogy ha egy oldal betűit megjelenítette, addig nem fogyaszt áramot, amíg nem lapozunk. A betűk ugyanúgy ott maradnak, mint egy igazi nyomtatott könyvlapon. Ezért is ennyire találó a neve: *e-tinta*.

E-papíron e-tintával

A technológia egy hajlítható filmet eredményez. A vezérlő nyomtatott áramköröket, s az akkumulátorokat még nem sikerült

gazdaságos helyfelhasználással előállítani, de a hajlítható e-papír már elkészült, az elkövetkező években várható lesz az elterjedése. Az *e-technológia* működik, s idén éltük át újabb forradalmát: most kezdtek elterjedni a megfizethető árú e-olvasók, s talán ezért a kiadók is elkezdtek e-könyveket készíteni.

Természetesen az e-könyvek nem készülhetnek kizárólag e-olvasóra, mert egy ilyen

■ Egy e-olvasó belülről. Úgy tűnik messze van még a hajlíkonyság.

kis méretű szerkezetnek előnyei mellett korlátai is vannak. Bár egyre valószínűbben jeleníti meg a fényképeket is, de még csak a szürke árnyalataiban, így azokat a könyveket, ahol a megértéshez a szín is fontos, nem lehet veszteség nélkül e-olvasókra átdolgozni. Másik hátránya a kis mérete: mivel az e-olvasók kijelzője jellemzően csak 15 cm átlójú, ezért mindig lesznek ekkora képernyőn nehezen átlátható, érthető könyvek. Persze ezekben az esetekben sem kell feladni környezetbarát és modern elveinket, mert ilyenkor a számítógép monitorán tudjuk olvasni az e-könyvet, kihasználva a nagyítást, jegyzetelés lehetőségét, vagy akár a szövegben való korlátlan kereshetőséget, amit az e-technika biztosít számunkra. *(folytatjuk)*

Békésy János

Színes e-könyvolvasó

Hamarosan megjelenik a nemzetközi piacon az első színes e-ink kijelzőre épülő e-könyvolvasó. A színek ezeken az első generációs változatokon nem olyan élénkek, mint egy LCD vagy OLED képernyőn, inkább egy megfakult fotóra emlékeztetnek. Ezért a nagy könyvolvasó gyártók inkább megvárják, míg a technológia valóban megéri a tömeges alkalmazásra. A hazai vásárlási lehetőség még kérdéses, ám a szokásos nemzetközi internetes csatornákon biztosan beszerezhető lesz.

E-könyvek a Semmelweis Kiadóban

Azt mondják, a puding próbája az evés. Ki kell próbálni. Én már vásároltam e-könyvet (először csak kíváncsiságból). Ez is okozott legalább akkora katarzist! Sőt!

Sorozatunk első részben inkább a szubjektumokról beszélek, kicsit általánosságban. Teszem ezt azért, mert látom és tapasztalom, hogy kell egy kis idő, még mindig kell egy nekifutásnyi idő arra, hogy idehaza valaki elszánja magát arra, hogy vásároljon magának e-könyvet.

Az első, amit tudunk kell. Fizetünk kell érte! Addig, amíg bármit ingyen leölthetünk a netről, próbálkozhatunk, olvasgathatunk cikkeket, kattintgathatunk ide-oda, szörfölhetünk, az érdekesebbeket kinyomtathatjuk minden következmény nélkül, bátrabban tevékenykedünk. megszoktuk, információszerezés ingyen megy. S, ha egy használati tárgyat, akár könyvet is interneten vásárolunk, fizethetünk utólag, aztán a csomagküldő szolgálat elhozza nekünk, és azt kézbe vehetjük. De mi van az e-könyvvel? Az pénzért, fizetség fejében felkerül a gépünkre. Hiányzik a megfogás érzése. A tulajdonérzés. Pedig a miénk – a vásárláskor megszabott feltételek szerint.

A puding próbája

Izgalommal lapozgattam első igazi e-könyvem a számítógépemben, amelyet e-olvasóra is rátölthettem! Más volt, az biztos. Nem volt a suttogó papírszagú könyvhegyek közötti botorkálás, a műanyag kosár,...igen, ez hiányzott. Volt helyette zavarba ejtő jelszómegjegyzés, bizonytalan navigálás a honlapon, hol is találok meg? Mit is kell megjeleníteni? Hova is kell letöltenem? De az eredmény, az e-könyv az enyém lett! Lapozgathattam, keresgéltem benne. Szépen jöttek le benne az ábrák, táblázatok, a fotókat a képernyőmtől függő mértékben nagyíthattam. A szemem kíváncsága szerint méreteztem a betűket...szóval mindent tudott, ami a számítógépem nyújtani tud.

Miképp éljük át a változásokat

Az e-könyv nemcsak a könyvelőállítók felé kihívás, hanem a számítógépes készülék- és szoftverkészítők fejlesztései robbantak bele a nyugodt világú olvasós hétköznapjainkba – ráadásul a maga piacverseny módjában –, és tanácstalanul próbáljuk összeszedni minden lehetséges információt. A kíváncsiság és a hagyományos könyvel-

mény iránti érzelem csapódik össze bennünk. Milyen jó megfogni egy papírszagú kötetet, közben megpörgetni lapjait! De mennyire érdekes egy készüléken olvasni egy kiadványt, s közben átgorhatunk egy következőbe, és a sokadikba, s mégsem kell magunkkal vinni a könyvespolcot. Vagy beütök egy szót, s ahhoz ugrik az oldal! Olvastam hírekben, hogy szülők mondják hálisan, az eddig nem olvasó gyermeküket mióta e-olvasójuk van, le sem lehet hívni a készülékről. Szóval, új dolog ez, a

21 század ezt (is) hozta nekünk. S az új lehetőségeket miért ne használjuk!

Könyv vs. e-könyv

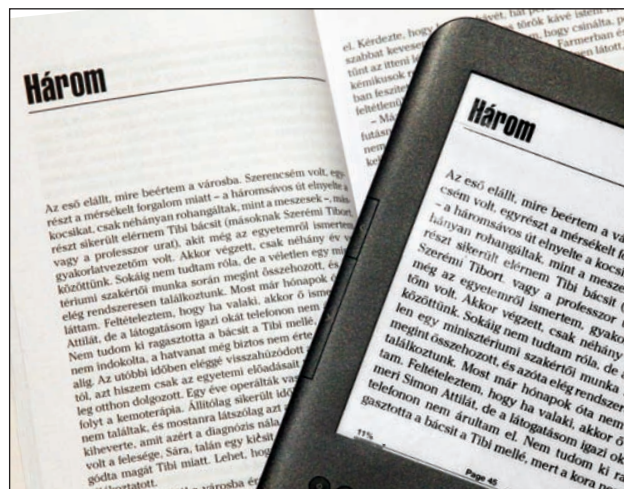
Azt javaslom, ne állítsuk mérlegre a kettőt. Egyik sem fogja a *közéjövőben* kiváltani egymást. Bár szívem szerint azt mondanám, hogy *soha* – mert most, 2010-ben ez az érzésem, de az emberi találmányosság a soha szót rendre megcáfolja.

Csak a papírpresszimizták féltik a Gutenberg galaxis, azaz ismeretközli közeg, a nyomtatott papír megszűnését. A mindenki számára elérhető, szavakba, szövegekbe foglalható tudás, szórakozás, a képen megjeleníthető művészeti és tudományos alkotás más felületre is került. – A betű, a kép megjelent monitorokon, kép- és betűkijelzőkön, elektronikus megjelenítőkön. A Gutenberg hagyomány biztos alapon nyugszik, csak a lehetőségei tágnak: A BETŰ, A KÉP MARAD, CSAK A HORDOZÓ VÁLTOZIK! (Zárójelben jegyzem meg: nem a technika okozhatja a Gutenberg galaxis bukását, hanem az emberi érdektelenség. Ettől pedig nem tartok.)

Tudatos könyvolvasás

Egyelőre úgy látom, hogy az e-könyvek olvasói jórészt a „kütyüket” és a számítógépet kedvelő közönségből jön ki. Elérkezik majd az a változás, amikor tudatosan vá-

lasztunk a lehetőségek közül. Ezt a tapasztalás hozza majd meg. Mérlegeljük, mely kiadványra miért van szükségünk. Tanulásra, szórakozásra szánjuk-e, mikor és hol akarjuk olvasni? Ismerni fogjuk, hogy me-

■ Melyiket választam? A válasz nem is olyan egyszerű. Egy oldal Joe Kemenes Klónok és klánok c. könyvéből papíron és elektronikus papíron

lyiket tudjuk legjobban, legélvezetesebben, legkreatívabban használni, melyik forma „adathordozó” lesz számunkra a legkényelmesebb. Nagyszerű dolog lesz, ha választhatunk: a papír alapú hagyományos és az e-könyv között.

Ehhez persze a könyviparnak/piacnak is fel kell nőnie! Jómagunknak is. Minden megválaszolatlan kérdésre adekvát választ kell tudnunk adni, s azon dolgozunk, hogy ne éljük meg azt, mint az a jótanárr, aki csak egy órával halad előbbre a diákjánál.

Nem fognak meggazdagodni az e-könyv terjesztők

Senki nem tudja, mekkora és mennyire állhatatos munka szükséges magának az e-könyv terjesztés feltételrendszerének megalkotására. A könyvek digitalizálása, jogvédelme előkészítése időt, fáradságot emésztő feladat. Mind az emberi, mind az anyagi investálás folyamatosan történik. A keresleti oldal még kivár. Még tanácstalan. Most még úgy látszik, a tálcán a szendvics, csak a vendégek nem jönnek!

... és azt ne felejtsük!

Egész eddig arról gyözködök, hogy érdemes e-könyvet olvasni. Azonban mindentől függetlenül, ne felejtsük: a lényeg a könyv, a jó, a szép, a tanulnivaló tartalom! Ezért vásárolunk könyvet!

Kedves Olvasóink!

Szeretnénk felmérést készíteni olvasóink körében arról, milyen szempontokat tartanak a legfontosabbnak az e-könyvekkel és e-olvasókkal kapcsolatban. Kérjük, hogy szánjon pár percet a kérdőív kitöltésére, és december 7-ig adja le könyvesboltjaink valamelyikében, vagy juttassa el a kiadóba. A kérdőíveket a következő lapszámomban kiértékeljük.

- Hallott már az e-könyvről?
  - Igen
  - Nem
- Ígéretesnek, illetve érdekesnek tartja-e ezt a könyvterjesztési formát?
  - Igen
  - Nem
  - Nem tudom
- Egyetért-e azzal, hogy a Semmelweis Kiadó folyamatosan át tér az e-könyvek kiadására is?
  - Igen
  - Nem
  - Nem érdekel
- Szeretné lecserélni könyvespolcát?
  - Igen
  - Nem
  - Lesz hagyományos könyvem és e-könyvem egyaránt
- Szeretné ugyanazon könyvét hagyományos és e-könyvként is egyszerre megvásárolni?
  - Igen
  - Nem
  - Még nem tudom
- Kiadónktól megvásárolt e-könyvét egy példányban kinyomathatja. Fog élni ezzel a lehetőséggel?
  - Nem. Az e-könyvet csak monitoron/e-olvasón fogom olvasni. Nem pazarlom a papírt
  - Igen, saját nyomtatómat előkészítem, hogy ne akadjon el a papír, ne fogyjon ki a festék, és kinyomtatom
  - A kinyomtatást inkább a kiadó digitális nyomdájára bízom, és összefűzetem
- Milyen témájú/fajtájú e-könyveket **kölcsönözne**? (egyszerre többet is bejelölhet)
  - Csak szórakoztató és szépirodalom
  - Csak ismeretterjesztőt
  - Csak szakirodalmat
  - Csak egyetemi jegyzetet
  - Csak folyóiratot/cikkeket
- Milyen témájú/fajtájú e-könyveket **vásárolna**? (egyszerre többet is bejelölhet)
  - Csak szórakoztató és szépirodalom
  - Csak ismeretterjesztőt
  - Csak szakirodalmat
  - Csak egyetemi jegyzetet
  - Csak folyóiratot/cikkeket
- Vásárolna/kölcsönözne művészeti/építészeti/utazási témájú e-könyveket?
  - Igen
  - Nem
  - Még nem tudom
- Egyetemi jegyzeteit ezentúl csak e-könyvként szeretné kölcsönözni?
  - Igen
  - Nem
  - Nem tudom
  - Csak némelyiket
- Ön szerint legyenek olyan könyvek is, amelyeket *csak* e-könyvként forgalmazzon a Semmelweis Kiadó?
  - Igen
  - Nem
  - Nem tudom eldönteni
- Ugye azt tudja, hogy Kiadónk e-könyveit kölcsönözni is lehet. A Kiadó honlapján feladott lehetőségek megfelelőek-e az Ön igényének?
  - Igen, lesz olyan e-könyv, amelyet csak kölcsönözni fogok
  - Igen, a kölcsönzési határidők jól lettek kialakítva
  - Igen, de a kölcsönzési határidők számomra nem megfelelőek. Nem fogom használni a
    - 3 hónapos kölcsönzési időt
    - 6 hónap kölcsönzési időt
    - 1 éves kölcsönzési időt
    - javaslom a ..... kölcsönzési időt
  - Soha nem fogok kölcsönözni
- Hogyan szeretne e-könyveket olvasni?
  - Csak a számítógémem monitorán
  - Csak e-olvasó készüléken
  - Mindkettőn
  - Még nem döntöttem
- Szeretne e-olvasót vásárolni?
  - Már van ilyen olvasóm
  - Igen, tervezem a következő félévben
  - Igen, tervezem, de még várok a vásárlással
  - Nem szeretnék vásárolni
- Mi az az árkategória, amelyért megérne Önnek e-olvasót vásárolni? (Természetesen az ár és a képernyő nagysága kapcsolatban áll egymással.)
  - 40 000 Ft alatt
  - 40-60 000 Ft között
  - 60 000 Ft felett
- Milyen méretű e-olvasót tartana kényelmesnek?
  - 5 inches (12,5 cm átlójú)
  - 6 inches (15 cm átlójú)
  - 7 inches keskenyített képernyő (csak a színes olvasóknál)
  - 9 inches (22,5 cm átlójú)
- Milyen kijelzőjű olvasót részesítene előnyben?
  - Szemkímélő e-tintás fekete-fehér olvasót
  - Mindenképpen színes olvasót
- Ön szerint az e-könyv megjelenésével az illegális fénymásolás szerepe megváltozik?
  - Meg fog szűnni
  - Még jobban növekedni fog
  - Én sosem fénymásolok, és ezután sem fogok

Szót kér a tudomány

Aki szót ad, az a Semmelweis Egyetem, a magyar egészségtudomány legelismerettebb intézménye, több évszázados gyógyítói, kutatói és oktatói tapasztalattal a háta mögött.

A Semmelweis Egyetem Piramis Projekt célja egy hatékony egészségtudományos kommunikációs rendszer kiépítése, amelybe az érdeklődő laikusoktól a doktori iskolák hallgatóiig mindenki be tud kapcsolódni, ahol a rendezvények és portálok „piramisa” minden szinten lévő személy érdeklődését ki tudja elégíteni.

Semmelweis Observer – egészségtudományi portál

A Piramis Projekt keretében - elsősorban orvosok által szerkesztett- autentikus információtartalmú, **közérthető egészségtudományi hírportál** és online fórum készül, segítve a laikusok, a gazdaság szereplőinek tájékozódását és a tudományos ismeretterjesztést az orvosok és a nemzeti tudományos közélet körében is.

Tehetség Online – integrált tehetségportál

A portál egyértelművé teszi, hogy az oktatás minden szintjén nyitott a Semmelweis Egyetem azon hallgatók igényei iránt, akik a minimum követelményeken túl kívánnak időt és energiát szentelni szakmai képzésüknek.

„Tehetség Online” gyakorlati célja, hogy egy helyre gyűjve hozzáférhetővé tegye a hallgatók rendelkezésére álló lehetőségeket, és a hasonló gondolkodású diákoknak közösségépítő fórumot teremtsen.

PhD portál – a tudományos közvéleménynek

A Doktori Iskolák megújuló honlapja biztosítja az online hírközlést a doktori iskola tudományos tevékenységeinek népszerűsítésére, az elért eredmények hatékony kommunikációjára. A fejlesztési koncepció lényege, hogy a **PhD portált** egyszerre teszi alkalmassá az **érdeklődő kívülállók tájékoztatására és a zártkörben terjesztendő értékes információk közvetítésére.**

A 110 tudományos rendezvény, 10 konferencia megrendezése **mozgósítja a Semmelweis Egyetem legkiválóbb oktatóit és kutatóit**, hogy figyelemfelkeltő, **tudományterületüket** és az **egyetemet népszerűsítő előadásokat tartsanak** az egyetemmel szerződött, hosszú időn át az egyetem legjobb diákjait adó **középiszkolákban, tudományos fórumokon, konferenciákon.**

A Piramis Projekt alakulásáról rendszeresen beszámolunk olvasóinknak.

Simmelweis Egyetem Piramis Projekt, Tudományos ismeretterjesztés és tehetséggondozás a tudásalapú társadalomért

A Simmelweis Egyetem Piramis Projekt legfontosabb célja egy olyan összetett kommunikációs stratégia és cselekvési program megvalósítása, amely lehetővé teszi az Simmelweis Egyetemen folyó tudományos és innovációs tevékenységek minél szélesebb körű megismerését a gazdaság szereplői és a társadalom körében, ezzel segítve az elért tudományos eredmények hasznosulását, valamint az egészségtudományok iránt elkötelezett fiatal tehetségek felkutatását, egyénre szabott minőségi képzését és a végzett szakemberek versenyképes munkaerő-piaci helyzetállását.

A pályázat elemei:

„Szót kér a tudomány”:

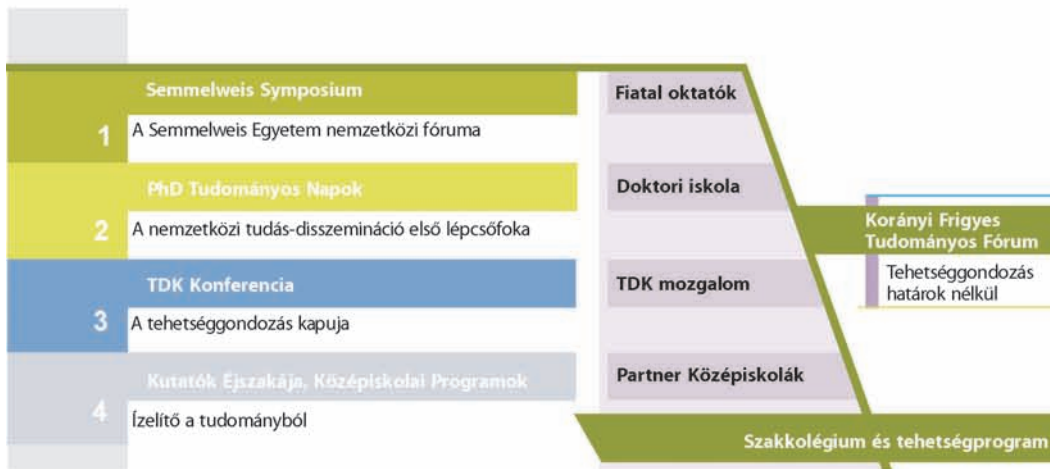
- „Simmelweis Observer” nevű egészségtudományi portál fejlesztése
- Orvostudományi folyóirat online kiadása
- Simmelweis Egyetem Doktori Iskola megújuló Almanach kiadványa
- „Studia Physiologica”
- Kutatók Éjszakája Program sorozat támogatása
- Középiskolák célcsoportok közvetlen megszólítása tudományos-ismeretterjesztő előadásokkal
- Alapfokú újraélesztés (BLS) képzés a középiskolákban

„Mester és tanítvány”:

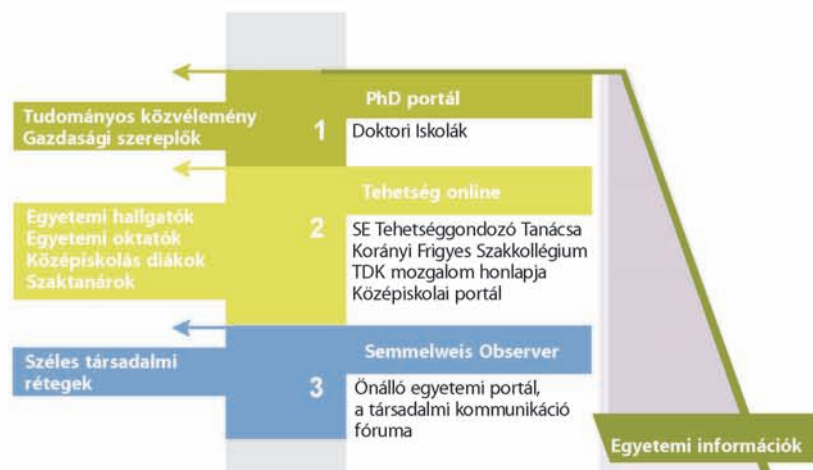
- Simmelweis Egyetem Diákköri Konferenciájának és PhD Napok rendezvényének megújítása
- Korányi Frigyes Tudományos Fórum a projekt segítségével a Kárpát-medencében élő fiatal magyar kutatók és hallgatók elismert és kedvelt találkozási helyévé kíván válni.
- A Simmelweis Symposium támogatása.
- „Tehetség Online” honlap

Esélyegyenlőség és tudomány:

- Hugonnai Vilma Emlékérem a nők tudományban elfoglalt szerepének elismerésére
- Kerpel-Fronius Ödön Díj a fiatal tehetségek támogatására

Simmelweis Egyetem Piramis Projekt - I. Rendezvények

Simmelweis Egyetem Piramis Projekt - II. Honlapfejlesztések